

Cserhátszentiván 2023

**A Cserhátszentivániak 13. Világtalálkozója
2023. június 24-én,**

a falu névadójának szentelt templom török
hódoltság utáni újraépítésének 264-ik,
az új templom felszentelésének 81.
és a falu írásos említésének 758. évfordulóján

C S E R H Á T S Z E N T I V Á N

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc

Tartalomjegyzék	Oldal
Belső borító.....	1
Tartalomjegyzék	2
Előszó	4
A találkozó programja	6
A 12. Világtalálkozó 2022. június 25. (Továbbiakban VT12).	
VT12. Résztevők érkezése. Regisztráció.	8
VT12. Szentmise a templomban.....	10
VT12. A szentmise után. Megemlékezés a temetőkben	15
VT12. Megemlékezés a hősök és áldozatok emlékművénél	24
VT12 Hantos Péter, a csömöri izraeliták képviselőjének beszéde.....	26
VT12. Ebéd és az azt követő programok.....	29
VT12. Gyermekrajz kiállítás	31
VT12. Ecsegi gyerekek rajzai.....	38
VT12. Bakallár József állandó kiállítás új helye	40
VT12 Fertőszögi Péter művészettörténész előadása	44
VT12 Zenei programok	48
VT12. Szabó Tímea interjúja André Ildikóval	54
VT12 Szabó Tímea interjúja Bokros Levente plébánossal	58
VT12 Pillanatképek	64
Új elektronikus orgona a templomban.....	70
A régi harmónium megőrzése.....	74
Cserhátszentiván történelméből. Murányi Gyula írása.....	75
Angyalkert 2022	83
NEROK (Roma kulturális) tábor az Angyalkertben.....	84

Ludovika tábor az Angyalkertben	89
Jászárokszállási zeneiskolai tábora az Angyalkertben	94
Járdaépítés a művelődési ház előtt.....	104
A falu 90 évesének köszöntése.....	107
Kasza Benedekné, Kató néni köszöntése.....	108
Balás István életútja és köszöntése	111
In memoriam Cservölgyi Barnabás	120
„Szeretni kell” zenés program a művelődési házban.....	130
Karácsonyváró ünnepség a művelődési házban	133
Óévbúcsúztató túra	137
Cserhátszentivánért Alapítvány	144
Élhető Cserhát Világa Alapítvány	146
Kerti virágok Cserhátszentivánon 2023. júniusban.....	148
Köszönetnyilvánítás.....	150
Meghívó a 14. Világtalálkozóra	151
Impresszum, jegyzet	152

A borítók képei

B1 Cserhátszentiváni táj	
B2 Andorkó Ferenc 6 éves résztvevő szalmakalapban.....	
B2 Tejoltó galaj, ami a találkozó idején virágzik	
B4 Felhőszakadás után villám árvíz. Csónakkal az utcán	

Előszó

Immár sorozatban a tizenharmadik „sárga könyvet” tartja kezében a kedves olvasó, ami mindig június utolsó szombatján, a falu védőszentjének és névadójának, Keresztelő Szent Jánosnak az ünnepén, a török hódoltság után az ő tiszteletére újjáépített templom 1759. évi felszentelésének évfordulóján, a Cserhátszentivániai Világtalálkozója alkalmából jelenik meg. A könyv borító lapján szereplő évszám most is a megjelenés évét

jelöli, a tartalom azonban a két találkozó közötti, tehát júniustól júniusig tartó időszakot öleli fel.

A könyv tartalma most is igen színes és gazdag. Részletesen beszámolunk a 12. világtalálkozó eseményeiről, a szentmiséről, a temetők katolikus, evangélikus és izraelita sírjainál tett megemlékezésekről, az ebédről, a gyermekrajz kiállításról. A hősök és áldozatok emlékművénél Hantos Péter a csömöri zsidó közösség elnökségi tagja mondott beszédet, amit itt közreadunk. A világtalálkozó eseményeiről szóló beszámolókat VT12 -vel jelöltük.

Sok olyan eseményről lehet olvasni, ami a falu gazdagodását, kulturális életének színességét, jó hírnevének erősödését jelzik. Új, elektromos orgonát kapott a templom, a művelődési ház előtt új járda épült. A művelődési ház fogadta be a Bakallár József festőművész állandó kiállítását. A kiállítás megnyitóján Fertőszögi Péter művészettörténész tartott előadást.

Az Angyalkert évek óta jelentősen hozzájárul a falu idegenfogalmi értékéhez. A könyvben két táborról számolunk be, de harmadiknak ide tartozik a jászárokszállási zeneiskolások táborozása és koncertje is.

A művelődési házban zenés műsoros est, valamint karácsonyváró ünnepség volt. A műsort, a betlehemi játékot az ecsegiek adták, amit Bagyinszki István szervezett. Két 90 éves lakót köszöntött az

önkormányzat. Az ünnepeltek emléklapot kaptak a miniszterelnöktől is. Közreadjuk önéletrajzi vallomásukat.

Cserhátszentiván történelméből a világtalálkozó ötletgazdája és találkozó motorja, Murányi Gyula küldött írást. In memoriam cím alatt megemlékezünk Cservölgyi Barnabásról, aki itt született és akinek a családja itt él.

A képek az emlékezet mankói. Most is sok színes fénykép került a könyvbe, amelyeken sokan fedezhetik fel saját magukat, rokonaikat, ismerőseiket. A sorozat könyveit összehasonlítva jól láthatjuk a gyermekek növekedését, s a felnőtteken az idő múlását.

Megerősítem korábbi tapasztalatomat, hogy a könyveknek a sikere egyre nagyobb. Még a találkozó után is sokan kérnek könyvet rokonaik, barátaik részére. Sokaktól hallom, hogy alig várják, hogy olvashassák, de később is kedves olvasmányuk, főleg a hosszú téli estéken.

Arra biztatok mindenkit, hogy ha van olyan élménye, története, dokumentuma, ami közérdeklődésre tarthat számot, juttassa el hozzám, hogy a következő kiadványba beszerkesztve közkinccsé tehessük. Már nem újdonság, hogy ez a könyv a világhálón is olvasható. <http://cserhatszentivan-konyv.felabor.hu>

Itt is, de a könyv végén külön is, köszönetet mondok mindazoknak, akik közvetlenül, vagy közvetve hozzájárultak ennek a kiadványnak a megjelenéséhez.

Kellemes időtöltést, jó szórakozást, pozitív gondolatokat és cselekvésre buzdító ösztönzést kívánok minden kedves olvasónak.

Cserhátszentiván, 2023. június 10.

Dr. Szalay Ferenc professor emeritus

Cserhátszentiván díszpolgára

Budapest-Cserhátszentiván

szalay.ferenc@med.semmelweis-univ.hu

Cserhátszentivániaiak 13. Világtalálkozója

2023. június 24. szombat

PROGRAM

Helyszín: a templomkert (A kultúrház belső tatarozása miatt nem a megszokott helyen. Parkolás a fő úton a templom előtti és utáni szakaszon lehetséges)

9.00 órától regisztráció. A „Cserhátszentiván 2023” című., Szalay professzor által szerkesztett 13. „sárga könyv” átvétele, Találkozások, beszélgetések.

10.00 órakor szentmise.

Bemutatja Bokros Levente szentiványi plébános

11.00 órától megemlékezés az elődökről a temetőben lévő síroknál.
Katolikus – Énekek és az emléktábla megkoszorúzása
Evangélikus -Thuránszky István béri lelkész szolgálata
Izraelita – A zsidó temetőben az emlékezés szalagjának és zsidó szokás szerint kövek elhelyezése a Memento mori emlékműnél

12- 13 óra körül ebéd

Pincepörkölt – adományozza és készíti Fodor László zagyvaszántói zöldségkereskedő (21 sz. út mellett)

Alsótoldi nyúlporkölt – A Nyúllab Kft, Kustos Károly ajándéka, készítik az alsótoldiak helyi segítséggel.

Sütemények – résztvevők által hozott finomságok

Büfé szolgáltatás folyamatosan – Alsótoldról a „Toldi FALÓ”

14.00 -tól – Gyermekprodukciók, a rajzkiállítás képeinek megbeszélése a gyerekekkel. Játszósarok

„Meghallgatlak” interjúk, beszélgetések Szabó Timea, a rendezvény háziasszonya vezetésével

9.00-16.00 óra között autentikus népzenei játszik Kalász Tamás (édesanyja Gyürky Mária Cserhátszentivánról) és együttese

Önkéntes adományok, hozzájárulás elhelyezése a kihelyezett gyűjtődobozban egész nap, folyamatosan lehetséges.

A találkozó végén köszönetnyilvánítás, elköszönés.

A helyszín és az utca, ahol parkolni lehet.

VT12. Érkezés - Regisztráció

Most is a Művelődési házhoz érkezettek résztvevők. Az előtérben itt egyeztettek az adataikat, átvették a texturás szatyrot, a nyakba akasztható névkitűzőt és a sorozatban immár a 12.ik „sárga könyvet”, amit Dr. Szalay Ferenc szerkesztett, s ami a találkozó alkalmából került kiadásra. A regisztrációs csapatot most is Dr. Boruzs Mariann budapesti bírónő vezette. Összesen **173**-an regisztráltak, de valójában még többen voltunk, mert volt, aki egyenesen a templomhoz ment és nem jelentkezett be.

Érkeznek a vendégek. A regisztrációs vidám csapat. Balról Pummer Petra, előtte Bernadett, Cservölgyi Szabolcs, szemben Dr. Boruzs Mariann bírónő, a csapat vezetője. Az érkező résztvevők Dér Józsefné Éva, ifj. Dér József és felesége, valamint Ildikó. Az asztalon a kellékek. Van, akinek már a nyakában van a névtábla.

Már érkezéskor zeneszó fogadta a résztvevőket. Kalász Máté és együttese autentikus népzenet játszott egész nap.

Zeni konkurenciát jelentett a fal bemélyedésébe befészkelte éhes kerti rozsdafarkú fiókák csivitelése.

Az arcokon látszik a jó hangulat.

Jobb oldalon: A teremben Cserhátszentiván zászlója a falu címerével és alatta a millenniumi zászló fogadta az érkezőket.

VT12. Szentmise a templomban

A szentmisét Bokros Levente plébános atya mutatta be. Számosan érkeztek Rimócra, Budapestről, Alsótoldról, Pásztórol, Berről, Kecskemétről, Csömörről és máshonnan. Megszólalt az új, elektromos orgona. Amint a fényképeken látható, a kis gyermekektől kezdve a 90 évesig minden korosztály képviselve volt.

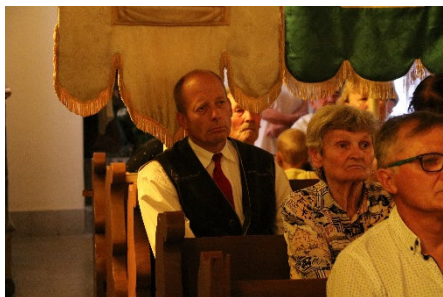
*Biztos, hogy a kisgyermek, Nagy Gréta Martina, Szabó Tímea leánya
lelkét megérintette a szentmise hangulata, ha eszével még nem is
foghatta fel, hogy mi történik.*

A szentáldozáson sokan vettek részt.

A kisgyermek homlokára keresztet rajzol Bokros Levente plébános.

Zeller Beáta, aki sok fényképet készített.

Az ökumené jegyében ott volt Thuránszky István evangélikus tiszteletes Berről, aki a temetőben tartott szolgálatot, és Hantos Péter Csömöréről, az izraelita hitközség tagja, aki beszédet mondott a hősök és áldozatok emlékművénél.

Hantos Péter beszéde ebben a könyvben külön fejezetben olvasható.
A kántori szolgálatot Dr. Jobbágy Lajos végezte.

*Képek a szentmiséről.
A szentmise után Dr. Szalay Ferenc felolvasta Marton Zsolt váci
püspök köszöntő levelét (jobb oldalon az alsó kép).*

VT12. Szentmise után

Megemlékezések a temetőkben

A szentmise után a résztvevők egy csoportja, akiknek nem fájt a lába, felmentek a temetőbe, ahol megkoszorúzták a régi templom megmaradt, műemléki tornyán elhelyezett emléktáblát, melyet 2009-ben, az első világtalálkozó alkalmával helyeztünk el. Közös éneklés után Thuránszky István béri evangélikus tiszteletes tartott szolgálatot. Ezután átmentünk az izraelita temetőbe, ahol megemlékeztünk az elhurcolt családokról, és zsidó szokás szerint köveket helyeztünk el a Memento mori emlékműnél.

A résztvevők a világtalálkozók szervezőinek kezdeményezésére és aktivitásának köszönhetően felújított, most már biztonságos lépcsőn jöttek le a templomtól. A jobb alsó képen középen látható Percze István és felesége, Margit Rimócról első alkalommal vett részt a találkozón.

Bal oldalon: Thuránszky István tiszteletes és Murányi Gyula, a világtalálkozó fő szervezője és motorja megbeszéljük a továbbiakat.
Jobb oldalon: A falu legidősebb férfin, a 90 éves, most is délceg tartású Balás István.

Fent: Az emléktáblánál elhelyezett koszorúval Bercsényi Zoltán és ifjabb Andorkó Ferenc. *Jobbra fent:* A nagy hársfa árnyékában. *Jobbra lent:* Fodor László zöldségkereskedő Zagyvaszántóról és felesége Enikő. Minden évben ők hozzák az ebédhez a zöldségeket és a gyerekeknek a banánt.

Balra fent: Dr. Jobbágy Lajos, aki a kántori szolgálatot végezte és a temetőben előénekelt. Az énekek szövegét és a kottát most is Murányi Gyula nyomtatta ki.

Jobbra fent: A megkoszorúzott emléktábla

Balra lent: Látkép a temetőből délnyugati irányban

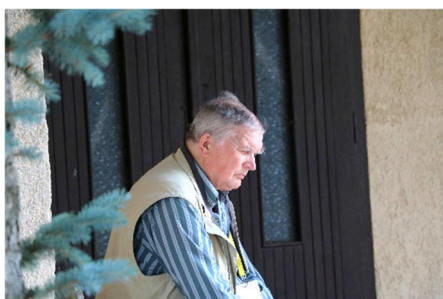
Jobbra lent: Fent az égből egy repülőgép húzott el felettünk.

Nagy meleg volt. Nem véletlen, hogy mindenki a nagy hársfa árnyékába húzódott.

Látkép a temetőből kelet felé. A háttérben az alsótoldi hegyek.

Balra fent: Thuránszky István evangélikus tiszteletes szolgálata és Murányi Gyula, a találkozók fő szervezője.

Jobbra fent: Dr. Szalay Ferenc megöntözi az első találkozók alkalmával ültetett vadgesztenyefát.

Jobbra lent: Zeller Bea, akinek sok fényképét találjuk ebben a könyvben.

A megemlékezés a zsidó temetőben folytatódott

Átsétáltunk az izraelita temetőbe.

Fent: Elöl Fertőszögi Péter művészettörténész

Középen: Elöl Bercsényi Zoltán

Jobbra: Fodor László és jobbján felesége Enikő, bal oldalán Dr. Boruzs Mariann bírónő, aki a regisztrációs csapatot vezette.

Az izraelita temető magasabban van, amit jól mutat a lenti fénykép. A régi templomtorony előtt új akácfa erdő, amit Kecskés Miklós telepített.

Volt, akit segíteni kellett a felfelé vivő úton. Az egyik segítő világos ingben Bokros Levente plébános.

A képen a régi templomtorony és a nagy hársfa mögött a háttérben Bakay Dániel bodzaületvényének bodzafái sorolnak. Még hátrébb a távolban a bokri hegyek.

*A megemlékezők a több száz éves temetőben. A sírmlékek egy részén most is jól olvasható a héber, a német és a magyar nyelvű felirat.
Fent a résztvevők a Memento mori emlékmű előtt.*

A megemlékezés koszorúja nemzeti színű szalaggal és kavicsok a Memento mori emlékműnél.

Lent:

Bal oldalon szemüveggel Bokros Levente katolikus plébános és jobb oldalon Hantos Péter kippával a csömöri izraelita hitközség elnökségi tagja

A fenti képeknek üzenet értéke is van.

VT12. Megemlékezés a hősök és áldozatok emlékművénél

Mint minden évben, most is megemlékeztünk a falu hősi halottairól, akik az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban, az I. és a II. világháborúban estek el, valamint a vészorszakban elhurcolt zsidó családokról.

A művelődési ház udvarában emelt emlékművet Sándor Olivér építésmérnök tervezte, helybeli kőművesek építették, s a felavatás 1991-ben történt. Akkor előkerültek az addig rejtve őrzött emléktáblák, s felkerültek az emlékműre, ami egy csonka gúla, koporsó alakú, kő és beton építmény. A tetején három hatalmas, a Peleckéről hozott kő látható, ami utal a címerünkben látható három halomra.

Az emlékművön elhelyezett táblákon olvasható az első világháborúban elesett 30, a második világháborúban hősi halált halt 18 cserhátszentiváni neve. Ezek a számok mutatják, hogy egy viszonylag kis falu milyen nagy véráldozatot szenvedett. Az emlékmű északi oldalán olvasható a vészorszakban elhurcolt hat zsidó család neve: Braum, Haupt, Hevesi, Klein, Klärk, Leopold.

Az emlékmű részletes leírását illetően utalok a VII. Világtalálkozó alkalmából 2015-ben kiadott „sárga könyv” 163. oldalán kezdődő fejezetre.

A megemlékezés koszorúját a művelődési ház kertjében lévő emlékművön most Bercsényi Zoltán és Hantos Péter közösen helyezték el.

Hantos Péter Csömörről, az ottani zsidó hitközség elnökségi tagja, a MAZSIHISZ vezetőségi tagja különösen szép és megindító beszédet mondott, ami ebben a könyvben a következő fejezetben olvasható.

*Balra: Murányi Gyula és Hantos Péter megbeszélik a menetet
Jobbra: Elöl Hantos Péter, Bercsényi Zoltán és Szalay Ferenc*

Az ünneplők

A koszorút Bercsényi Zoltán és Hantos Péter helyezték el

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc
A fényképeket készítette Andorkó Ferenc*

VT12. Hantos Péter beszéde a hősök és áldozatok emlékművénél a 12. világtalálkozó alkalmával

Tisztelt Hajdani és Mai Cserhátszentiváni Barátaim!

Hantos Péter vagyok. Csömörről jöttem erre a különleges világtalálkozóra. Ha őszinte akarok lenni, be kell vallanom, hogy ez a kis falu ismeretlen volt számomra addig, míg Bokros Levente atyát, akit rövid ideig tartó csömöri szolgálat után ide helyezett az egyház, nem látogattam meg új szolgálati helyén. Csodáltam ezt a gyönyörű környezetet, és még jobban csodálom ezt a különleges és követésre méltó kezdeményezést, amit Cserhátszentiváni Világtalálkozónak hívnak.

Levente Atya az első találkozásunk alkalmával óriási hatással volt rám barátságos, közvetlen, vidám természetével.

Én zsidó emberként mindig törekedtem a zsidó-keresztény párbeszéd kialakítására, fenntartására, ezért is örültem, hogy Levente atyával közösen munkálkodhatunk ennek érdekében. Talán ő is így gondolta, mikor meghívott erre a találkozóra és a rendezvény szervezőjével Murányi Gyula úrral megkértek, hogy pár szóval emlékezzek meg az egykori cserhátszentiváni és a környékbeli zsidó holokausztáldozatokról.

Nem egyházi emberként teszem, csupán azért, mert elkötelezett vagyok a 6 millió ártatlan holokausztáldozat emlékének megőrzése mellett.

Köztük vannak cserhátszentiváni zsidó áldozatok is, akik sok-sok éven át békességben éltek egymás mellett keresztény szomszédaikkal. Szívesen jártak Klein néni kocsmájába iszogatni, kuglizni, Leopold Gyula fűszerüzletében megvásárolhatták napi szükségleteiket, szívesen mulattak a falu és környéke lakói Haubt Hugó hatalmas kocsmájában. Itt élt a Klahr család, akik a háborús évek alatt Tiszafüredre költöztek.

Az idilli állapot 1944 nyarán végleg megváltozott. A lappangó terror, mely évek óta sújtotta az ország zsidóságát, 1944 nyarára végképp testet öltött. Sok százezer vidéki zsidót deportáltak 1944 május közepe és július eleje között. Közel 800 ezer embert jelölt meg a hatalomsárga csillaggal azért, hogy őket megkülönböztesse kirekessze és később meggyilkolja hogy a vagyonát elkobozhassa olyan polgároknak, akik hűen szolgálták és gyarapították ezt az országot. A terror keze ide, ebbe a kis faluba is elért. Nem kímélve öreget, gyereket, marhavagonokba zsúfolva vitték őket utolsó útjukra Auschwitzba, ahol sok-sok kínzás, megaláztatás, szenvedés, éhezés után a német hadigépezet „végső megoldása” a gázkamra Ciklon gáza vetett véget 18 cserhátszentiváni zsidó életének. Ennek eredményeként az 1949-es népszámlálásnál nem volt a faluban zsidó származású lakó.

Radnóti „Töredék” című versének sorai jutnak eszembe: *Oly korban éltem én e földön, mikor az ember úgy elaljasult, hogy önként, kéjjel ölt, nem parancsra.*

Az áldozatok emlékét örökre meg kell, hogy őrizzük, Emlékeznünk és emlékeztetnünk kell. Emlékeztetnünk sajnos így közel 80 év távlatából is szükséges, mert ma is vannak antiszemita megnyilvánulások (sírrongálások, zsidótemetők feldúlása, zsinagógák és zsidó emberek meggyalázása). Ezek talán sokak számára nem tűnnek olyan súlyos cselekedeteknek, de ne felejtjük el, hogy száz évvel ezelőtt is csak verbális támadásokat indítottak a zsidóság ellen. Tudjuk mi lett belőle.

Fontos és talán némileg enyhíti a zsidóság fájdalmát, ha együtt emlékezünk. A holokausz ne csak a zsidóság gyásza legyen. Akkor van remény, ha mi zsidók, keresztények, ateisták és bármely vallásúak együtt tudunk gyászolni. Ezt a célt szolgálja ez a cserhátszentiváni világtalálkozó is.

A holokausz mindannyiunk közös vesztesége.

A múlt évben hazánkba látogató Ferenc pápa találkozott a magyarországi zsidó vezetőkkel, és a legfontosabb üzenete volt a keresztény-zsidó párbeszéd fontossága. A következőt mondta:

„Azon kell együtt dolgozni, hogy a gyűlölet hullámai ne söpörhessék el többé a jó viszonyt.”

Ennek szellemében kérem, hogy együtt sétáljunk el temetőinkhez, ahol leróhatjuk kegyeletünket a hajdani cserhátszentivániak előtt.

Kívánok kellemes napot mindenkinek, jó szórakozást és gazdag, élményekkel teli programot.

Cserhátszentiván, 2022. június 25.

*Hantos Péter
Csömör*

Bercsényi Zoltán (Cserhátszentiván – Alsótold) és Hantos Péter (Csömör) közösen helyezik el a megemlékezés koszorúját a hősök és áldozatok emlékművénél.

VT12. Ebéd, és azt követő programok

Az ebédre a hősök és áldozatok emlékművének megkoszorúzása után került sor. Az előkészületek persze már reggel megkezdődtek.

A menü most is gazdag és tartalmas volt. A hagyományos sertéspörkölt, sós burgonya mellett most nyúlpörkölt gazdagította a választékot, amihez Kustos Károly az alsótoldi Nyúllab Kft tulajdonosa adta a húst, az ételt pedig a helyszínen hozzátartozói és munkatársai készítették el. Nagy sikere volt. A burgonyát és a savanyúságot úgy, mint évek óta mindig, Fodor László zagyvaszántói zöldséges vállalkozó hozta.

Süteményeket a helybeli és a vendég asszonyok hozták. Minden elfogyott.

A testi táplálék mellett fontos volt az együttlét, a baráti beszélgetések, s az ebéd vége felé és után a színpadon Fertőszögi Péter művészettörténész, a BÁV művészeti igazgatója előadást tartott Bakallár József festőművész állandó kiállításának megnyitása alkalmából, zenei produkciók voltak, Cservölgyi-Urbán Nándi furulyán játszott és Kovács Krisztián nagyszerű zongora koncertet adott. Ezekről külön fejezetben írunk ebben a könyvben. Ezt interjúk követték, amelyeket Szabó Timea, a találkozó háziasszonya vezetett.

Az ebédlőben. A falon körben Bakallár József festőművész alkotásai.

Előkészületek

Készül a nyúlporkölt és a sertésporkölt. A fenti és a bal oldali képen az alsótoldiak, Fithitou Mónika, Sidlovics Petra és a férjek előkészítik a hagymát. *Jobb oldalon fent:* A kis szakács nagy fakanállal, Kustos Janka. *Jobb oldalon lent:* A másik üstben az asszonyok készítik a sertésporköltet.

Balra: Cservölgyi Zoltán és Andorkó Ferenc az árnyékoló sátrat állítják fel. *Jobbra:* Elkészült és kitálalva a finom nyúlporkölt, aminek igen nagy sikere volt.

VT12. A gyermekrajz kiállítás képei

A korábbi évekhez hasonlóan, ebben az évben is volt gyermekrajz kiállítás a kultúrház nagytermében. A gyermekek alkotásai igényes, fehér háttérrel adó múzeumi poszter-állványokon kerültek elhelyezésre. A rajzokat reggel helyeztük el, s egész nap magtekinthetők voltak.

Mindig nagy öröm a gyermekek rajzait látni, amelyek a lélek tükrei, amelyeken a gyermek sajátos látásmódja, gondolat- és érzelemvilága, érdeklődése, vágyai is kiolvashatók. A kicsik rajzai főleg a közvetlen környezet, a családtagokat, saját magukat és a mesék világát idézik, a nagyobbak alkotásain megjelennek a hajók, autók, a televízióban látott hallott események és a fantázia világa.

Az évről évre megrendezett kiállításon jól nyomon követhető az egyes gyermekek rajzkészségének fejlődése. A lentebb bemutatott rajzokat közösen elemeztük a gyermekekkel, akik elmondták, hogy miért választották az adott témát és hogy mit akartak kifejezni.

A szülők, nagyszülők és az érdeklődők élvezettel hallgatták a gyermekek válaszait, kommentárját.

Reméljük, hogy a gyermekrajz kiállítás a szép és hasznos hagyománya folytatódik, s lesznek gyermekek is, akiknek az alkotásait élvezhetjük a világtalálkozók alkalmával.

Cservölgyi-Urbán Nándor 2. osztályos tanuló rajza

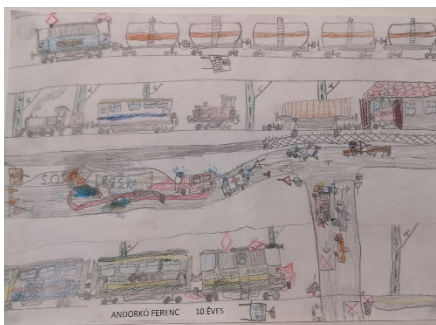
A virágok és madarak mellett megjelenik a tenger, a hajó, a pálmák és sok nap. Ez a kép a vágyakat is tükrözi.

A jobb oldali képen már személyábrázolást látunk, egy boldog házaspárt, mosolygó boldog feleséget és komoly férjet. A virágok is a boldogságot jelzik.

Cservögyi-Urbán Nándor 2. osztályos tanuló elmondja Dr. Szalay Ferenc kérdésére, hogy mit is ábrázolnak a képei. Mert szereti a virágokat és a madarakat.

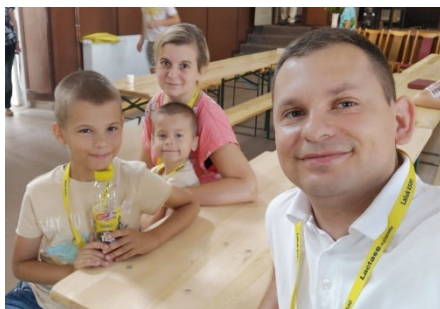
Jobb oldali fényképen hátul az ajtóban az édesapa, Cservölgyi Zoltán figyelő gyermekét.

A 10 éves Andorkó Ferenc elmondja, hogy miért is rajzolt annyi személy- és tehervonatot, különböző mozdonyokat. Mert nagyon szereti a vonatokat és lehet, hogy közlekedési mérnök lesz.

Andorkó Máté András 6 éves rajzán mosolygó nap, felhők és szivárvány. Alatta őszi oltár. Jobb oldali kép figyelemre méltó, mert vasúti átjárót, sorompókat, autókat és szabályos közlekedésre utaló útirányokat mutat. Hogy mindez szándékosan került a rajzpapírra, azt az alkotó meg is fogalmazta.

A fenti képen az Andorkó család, a boldog szülők és rajzokat készítő gyermekek.

Bal oldalon a 6 éves Andorkó Máté beszél a rajzairól. Példa arra, hogy a gyermek mennyi mindent tud kifejezni rajzaival.

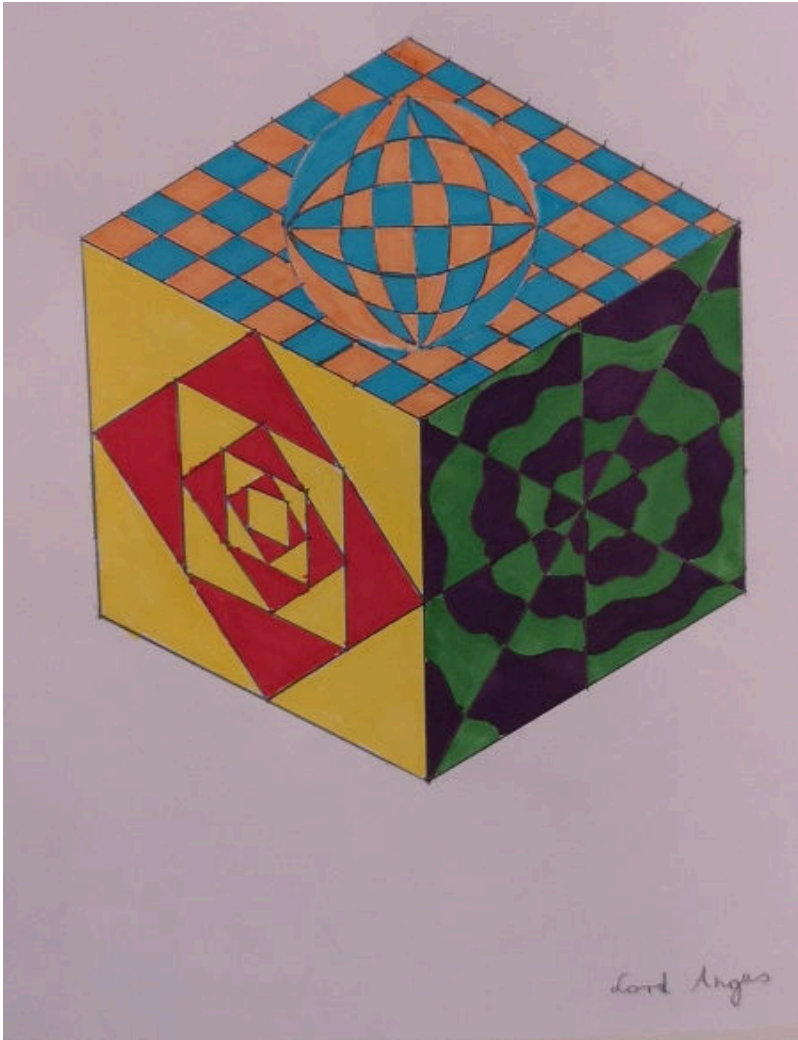

Lord Fiona 10 éves gondosan megrajzolt tulipánjai. A jobb oldali képen a dzsungel, abban egy kunyhó és abban Fiona maga. A faágakon majmokat látni.

Érdekes kép. Almafák között süt a nap, felhők és szállnak a madarak. A földön is piros almák, s középen egy manó amint almát eszik.

A jobb oldali képen Cservölgyi-Urbán Nándor és Lord Fiona, kezében banánnal. Mert minden rajzoló gyermek kapott egy jutalom banánt Fodor László zagyvaszántói zöldség kereskedőtől.

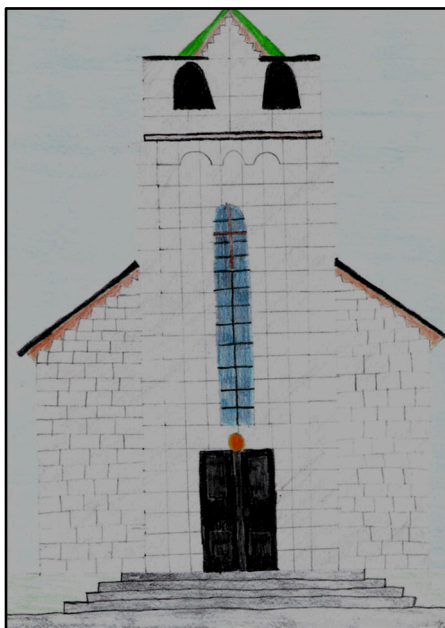

Lord Angus 13 éves Viktor Vasarely stílusában készített geometrikus rajza.

*Összeállította Dr. Szalay Ferenc
a fotókat készítette Andorkó Ferenc.*

Ecsegi gyerekek rajzai

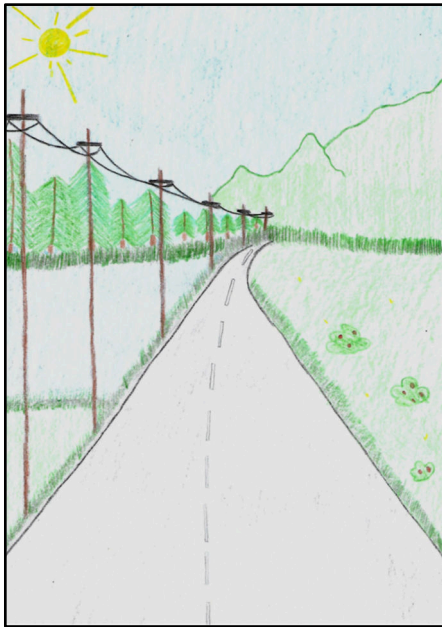
A cserhátszentiváni világtalálkozókon rendszeresen van gyermekrajz kiállítás. Ecsegről több alkalommal vettek részt a találkozók. Ez is stimulálta, hogy gyermekrajzokat küldjenek a szomszéd faluból. A rajzok küldését Bagyinszki István, az ecsegi kulturális élet motorja küldte, aki nem csak a világtalálkozókon vesz részt, hanem a cserhátszentiváni kultúrházban a karácsonyi ünnepségen, a betlehemi játék szervezésével is hozzájárult az ünnepi megemlékezéshez.

Kürti Viktória 11 éves rajzai.

Bal oldalon: Cserhátszentiváni templom. A lényegét mutató remek rajz

Jobbra: Magány.

Kürti Milán 9 éves rajzai.
Balra: Balaton. Nyári emlék. *Jobbra:* Végtelen

Pauer-Nagy Panna 4 éves rajza. Mezei kép

Megtalálta új helyét a Bakallár József állandó kiállítás

Bakallár József (1940-2013) többszörösen kitüntetett, nemzetközileg is elismert festőművész, Cserhátszentiván díszpolgárának hagyatékából özvegye Bakallár Józsefné Erzsébet (Pötyi) és családja 30 értékes festményt, valamint sok más dokumentumot Cserhátszentivánnak adományozott.

A képek ideiglenesen, a felújított plébánia épületében, annak szobáiban nyertek elhelyezést a pásztói Fabogár Kft által készített nagyszerű, stabil, múzeumi minőségű állványokon A kiállítás akkori, 2016. szeptember 10-én történt megnyitásáról beszámoló jelent meg a „Cserhátszentiván 2017” című könyvben.

Igazi ünnep volt a megnyitó, amelyen Pálos Frigyes prépost, a Váci Egyházmegyei Kulturális Gyűjtemény igazgatója és Fertőszögi Péter művészettörténész méltatták a művész munkásságát. A művész lánya, Bakallár Imola megható beszédet mondott, s Geiger György Kossuth-díjas, Liszt Ferenc-díjas trombitaművész és Kalász Máté hegedűművész is emelték az esemény ünnepélyességét.

Kedvező fordulatot jelentett, hogy a kiállítás állandó helyet kapott a Cserhátszentiváni Művelődési Házban, ami a falu kulturális értékének, idegenfogalmi vonzerőjének növekedését jelenti.

A képek a nagy teremben körben elhelyezve láthatók.

Az új helyre költözött kiállítás megnyitása 2022. június 25-én a 12. világtalálkozó idején történt. Az önkormányzat nevében Siraky Attila polgármester megnyitóját követően Fertőszögi Péter művészettörténész, a BÁV művészeti igazgatója mondott elemző, méltató beszédet a művészről és alkotásairól. A beszéd ebben a könyvben külön fejezetben olvasható.

Írta és a képeket válogatta Dr. Szalay Ferenc

A kiállítás megnyitóján 2016.09.10-én. Jobb oldali képen a művész özvegye, Bakallár Józsefné (Pötyi) és a két művészettörténész Pálos Frigyes prépost és Fertőszögi Péter

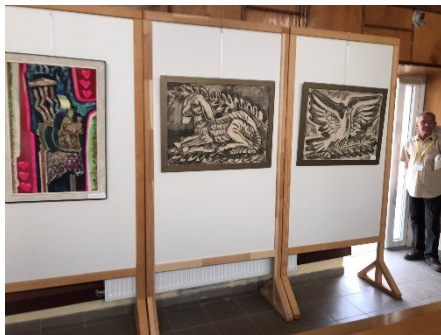
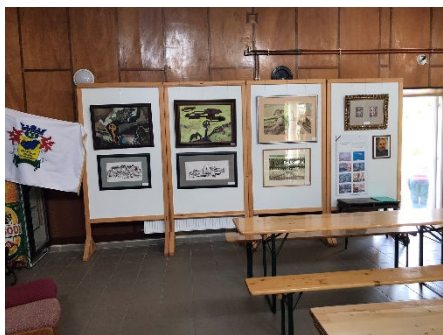

Balra: Néhány alkotás az állványokon. Jobbra: Bakallár Józsefné az adományozó

A kiállítás sikerét mutatja az emlékkönyvbe tett sok bejegyzés.

Még a Cserhátszentiván díszpolgárává történt választása idején írta gyöngybetűkkel:

*Képeimmel fejet hajtok kedves
falunk - Cserhátszentiván - lakóira
és művelődési emelés előtt.
Bakallár József*

Bakallár József művei
Cserhátszentivánban, a
művelődési házban.

Az igényes, múzeumi
minőségű állványokat Pásztón,
a Fabogár Kft készítette.

A bal oldali képen az
autentikus népzenei játszó
Kalász Márton és együttese
Bakallár képek előtt készül a
Cserhátszentivániak 12. Világ-
találkozóján.

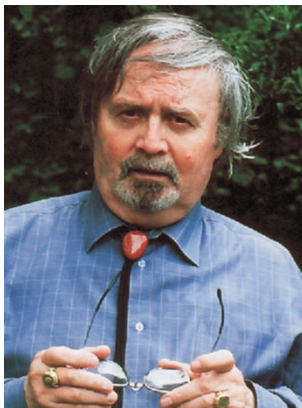

*Murányi Gyula által készített montázs Bakallár József alkotásaiból
A képeken könnyű felismerni a cserhátszentiváni ihletést.*

BAKALLÁR JÓZSEF (1940–2013) ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSA CSERHÁTSZENTIVÁNON

Fertőszögi Péter művészettörténész előadása a
Cserhátszentivániaiak 12. Világtalálkozóján
2022. június 25-én

A lexikonok röviden annyit említenek Bakallár József festőművészről, hogy 1962-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, ahol mesterei Fónyi Géza és Barcsay Jenő voltak, 1967-ben Derkovits-ösztöndíjat kapott, munkássága elismeréseként többször is kitüntették itthon és külföldön, több mint száz egyéni kiállítása mellett legalább ugyanennyi csoportos bemutaton szerepelt, festményei

megtalálhatók számos hazai és külföldi múzeumban, míg mozaikokból és oltárképekből álló murális tevékenységét több középületünk és templomunk őrzi.

Festői otthona a soroksári Duna-ág, Cserhátszentiván és Japán egzotikus tájai voltak, s az itt látott, tapasztalt vagy átélt valóság tájélményeiből, növény- és állatvilágából, természeti formáiból szerkeszti képeinek festői elemeit vagy absztrakt jeleit.

A képzőművészeti alkotások meghatározó tényezője az őket létrehozó értelem és érzelem részaránya: az értelem általában az elméletek halmozódása következtében új normákat keres az aktualizált problémák megjelenítéséhez, míg az érzelem hatására készült munkák többnyire felszabadulnak a kötöttségek alól, s a képzelet és a líraiság irányába mutatnak.

Bakallár József művészete alapvetően a képi mondanivaló érzelmi megközelítésén alapul, ahogy a látványtól a látomás felé haladva fokozatosan feloldja az objektív világ kötöttségeit és munkáját (a rajzoktól az akvarelleken, olajképeken át a muráliáig) egyre erőteljesebben az érzelmek diktálja. Képei elkészítése során valamiféle festői „akció”, indulat hajtja, amit alkotóművészek esetében ihletnek is szoktunk nevezni, s ez idő alatt nincs helye semmiféle spekulációnak, a műnek addig kell elkészülni, amíg ez a felfokozott érzelmi állapot kitart.

Munkáit tökéletes technikai felkészültség jellemzi, minden képzőművészeti műfaj és minden festészeti, grafikai technika szakmai alapjait, mesterfogásait kiválóan ismeri, és alkalmazza is azokat a minél gazdagabb művészi kifejezés érdekében. Korai alkotásai, amelyeken még érződik mestereinek hatása, leginkább széles, lendületes ecsetvonásokkal festett konstruktív csendéletek vagy expresszív hatású portrék, ahol a tömör, statikus kialakítás ellenére a színek és tónusok ritmusával ad dinamikát a képnek.

Az 1960-as évek végétől azonban megismerte a távol-keleti művészet sajátos látásmódját, annak a nyugati szemlélettől eltérő perspektivikus szerkezetét, sajátos képkivágásait és a valóságtól gyakran különböző szimbolikus szinkultúráját, ami – kiegészülve a lendületes, dekoratív vonalvezetéssel – mély benyomást tett festészetére. Így az 1970-es évektől fokozatosan megváltoztatva egyéni stílusát, már egyre kevésbé magát a látványt, hanem inkább a látványon túlit igyekszik megjeleníteni, amint a korábbi évszázadok nagy japán és kínai mesterei tették mindezt tussal és akvarellal festett tájképeiken, illetve virágábrázolásaikon. Ugyanakkor nem szakadt el egészen a nyugati gyökerektől sem, mivel megtartotta a perspektívára épülő európai szemléletmódot, s ezt ötvözte a keleti művészet dekoratív színvilágával és kalligrafikus vonalvezetésével.

Bakallár József festményei – egyéni stílusának megtalálása után – még erősebben a táj, a természet, az élővilág, a látott motívum közvetlen átéléséből születtek, s nem pusztán aprólékos másolatai a valóságnak.

Sohasem magát a festett elemet, hanem annak lényegét igyekezett megragadni, éppúgy, mint a keleti művész, akinél a festői motívum mögött mindig ott érezzük a gondolatot, a költészet és a filozófia szellemi mélységeit. Úgy is mondhatnánk, hogy míg a nyugati művészet évszázadokon át a látott valóságot, például magát a bambuszt igyekezett ábrázolni, addig a jóval elvontabb gondolkodású keleti művészet képviselői elsősorban nem egy konkrét bambuszt, hanem a „bambuszságot” kívánták megjeleníteni – versekkel vagy bölcsességekkel kísért – tekercsképeiken. Ez az oka annak, hogy képeik színvilága sem mindig követi a valóságot, hanem inkább csak dekoratív képépítő elemként fogható fel.

Bakallár képein is először a színeket látjuk, a formákhoz és a témához csak azután jutunk el, ha a színek között már rendszert találtunk. Gyakori kolorisztikus eljárása, hogy festményeit csak egy fő színre és annak különféle árnyalataira komponálja, s így a szín egyben hangulatkifejező elemmé is válik.

Ritka talentuma egy művésznek, hogy a legkisebb méretben is ugyanolyan kitűnő alkotásokat hozzon létre, mint a legnagyobbban, úgy is mondhatnánk, hogy mesterségbeli tudása „a rizsszemtől a mozaikfalakig” terjed. Hiszen technikai felkészültségének bizonyítékeként Japánban festett képet egy rizsszemre is, ugyanakkor a középületeket díszítő dekoratív mozaikjai szerves részét képezik a 20. századi magyar festészet történetének.

Kalligrafikus vonalvezetésű, a tiszta tustechnikára épülő grafikai olyan elődök örökét viszik tovább, mint Szalay Lajos vagy Kondor Béla, míg akvarelljei elsősorban folthatásukkal tűnnek ki. A többnyire egyházművészeti témájú murális alkotásai (mozaikok, oltárképek) pedig expresszív vonalvezetésükkel, drámai hangulatukkal leginkább a késő gótika nagy szárnyasoltárait és színes üvegablakait emlékeztetnek, helyenként eljutva akár a nonfiguratív ábrázolásig is.

Bakallár József ezer szállal kötődött Cserhátszentivánhoz. Képein gyakran megjelennek a falu házai, a kanyargó utakat ritmikus ismétlődésükkel szegélyező, fehérre festett betonkorlátok, a dombos táj lágyan ívelő vonulatai vagy a temetőkertben magányosan álló templomtorony, amely a település évszázados múltjának egyik legszebb megmaradt jelképe. Mostanra ehhez a kulturális örökséghez hozzátartozik Bakallár József festészete is, amit érdemes méltó módon kiállítani és megmutatni az ide látogatóknak.

Elhangzott a Cserhátszentivániak 12. Világtalálkozóján, 2022. június 25-én.

Balra:

Fertőszögi Péter
művészettörténész,
a BÁV művészeti igazgatója
előadást tart Bakallár József
(1940-2013) festőművész
munkásságáról az állandó
kiállítás megnyitóján
Cserhátszentivánon a
Művelődési ház színpadán.

12.VT. Zenei produkciók a világtalálkozáson

A találkozót három zenei program színesítette: kezdettől végig élvezhettük Kalász Tamás és együttese autentikus népzenei programját, Cservölgyi Nándor furulyán két darabot adott elő, a kiemelkedő tehetségű Kovács Krisztián pedig zongorakoncertjével, Liszt, Bach, Haydn, Bartók és Rachmaninov művek előadásával kápráztatta el a közönséget.

Kalász Tamás és együttese

Már a vendégek érkezésekor és egész nap, a program végéig igazi, autentikus népzenei muzsikájukat élvezhettük. Évek óta visszatérő együttesről van szó, aminek a faluhoz való kötődését mutatja, hogy vezetőjük felmenői több évszázadra visszamenőleg szentiványi, azaz cserhátszentiváni lakosok voltak, édesanyjának, Gyürky Máriának pedig ma is itt van a háza.

Az együttes a hősök és áldozatok emlékművél zajló koszorúzás alkalmával, a himnusz éneklésekor is támogatta az éneklőket. Az idén külön színfoltot jelentett Kalász Tóth Mercédesz hegedűjátéka és szépen hangzó tiszta éneke. Amint a fénykép mutatja, hegedűjátéka közben a hátán viselte gyermekét, aki valóban az anyatejjel szívta magába a népzene szeretetét, s ő volt a találkozó legfiatalabb résztvevője.

*A képen balról: Kalász Tóth Mercédesz, a hátán gyermekével,
Kalász Tamás nagybőgővel.*

A művelődési ház előtere. Az érkező résztvevőket Kalász Tamás és egyesületének muzsikája fogadta.

Az autentikus népzene sajátos hangulatot teremtett. Jó volt hallgatni.

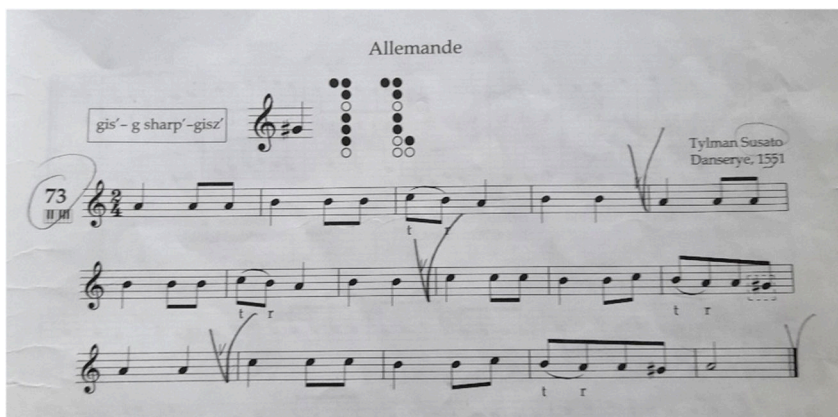

Ezen a felvételen együtt látható a zenekar. A művelődési ház oldalsó bejáratánál várakoznak, a koszorúzási ünnepség előtt.

Cservölgyi Nándor 8 éves tanuló furulyajátéka

Nándi Cserhátszentivánon, a Rákóczi utca 15. szám alatti családi házban lakik, és Pásztón a Zsigmond Király Általános iskola második

osztályos tanulója. Egy éve tanul furulyázni ugyancsak Pásztón, a Rajeczky Benjámin Alapfokú Művészeti Iskolában, Tóth Péter tanár irányításával. Örömmel tanul, szereti a zenét. Ő választotta a két darabot, amit előadott. Az egyik Tylman Susato holland zeneszerző 1551-ben komponált reneszánsz műve, az Allemande volt, ami egy lassú páros ütemű, s amint a neve is mutatja, német eredetű tánc. Ebből a kottából játszott Nándi:

A másik mű Michael Pretorius német zeneszerző 1612-ben írt Gavotte című barokk táncmuzsikája volt. Nándi bátran, a ritmust tartva adta elő a darabot. A közönség lelkes tapssal jutalmazta, s kapott egy banánt is Zagyvaszántóról, Fodor László zöldségkereskedő ajándékát.

* Die Kavierbegleitung der mit II III bezeichneten Stücke getrennt.
 * The piano accompaniment of the pieces marked by II III see separately.
 * A II III -val jelzett darabok zongorakíséretét lásd külön.

Z. 14 090

Cservölgyi Nándor bátor kiállással játszott furulyán egy reneszánsz és egy barokk darabot. A háttérben Dr. Szalay Ferenc, aki bekonferálta a fellépést, s aki megszervezte, hogy a cserhátszentiváni gyerekek, fiatalok mutassák meg tudásukat.

Kovács Krisztián zongorakoncertje

A délutáni kulturális program kiemelkedő eseménye volt Kovács Krisztián zongorajátéka. Krisztián Cserhátszentivánon, a Rákóczi út 2. szám alatt lakik, 15 éves, és Gyöngyösön a Berze Nagy János Gimnázium 10. osztályos tanulója. Alig két évvel ezelőtt kezdett el zongorázni tanulni Pásztón, a Rajeczky Benjámín Alapfokú Művészeti Iskolában Berki Tamás irányításával. Tehetségével és szorgalmával hamar kitűnt. Salgótarjánban 2022-ben egy nemzetközi tehetségkutató versenyen kiemelt nívódíjat kapott.

A világtalálkozó délutáni programjában több darabot adott elő nagy sikerrel. Egy ideig kétséges volt, hogy egyáltalán fel tud-e lépni, mivel a művelődési háznak nincs zongorája. A megoldást az jelentette, hogy Cservölgyi Zoli segítségével az saját otthoni elektromos zongoráját hozták át.

Az első szám Liszt Ferenc Consolatio 3. című, népszerű darabja volt, ami Chopin hatását tükröző nocturne stílusban íródott. A lassú, megnyugtató számot vidám ritmusú, harsányabb mű, Josef Haydn D-dúr szonátájának harmadik tétele követte. Ezután Ravel elegáns udvari táncát, a Pavane-t hallhattuk. Bach Amol invenciója után a programot Bartók Ostinato című műve zárta a Mikrokozmoszból. A szünni nem akaró vastaps után jött a ráadás, egy igen nehéz, de hatásos darab, Rachmaninov cisz-mol prelűdje.

Mindenki érezhette, hogy egy cserhátszentiváni őstehetséget ismertünk meg. A közönség elismerő tapsa mellett minden szám után ő is kapott egy-egy banánt.

Minden számot nagy átéléssel, kotta nélkül játszott. A koncert végén már 5 banánja volt. Fodor László zagyvaszántói kereskedő ajándékát minden szám után Dr. Szalay Ferenc adta át. A háttérben Cserhátszentiván falu zászlója és a millenniumi zászló.

Kovács Krisztián a zongoránál. A háttérben a Bakallár József kiállítás képei és közönség. A jobb oldali képen a háttérben lévő poszterállványon lent az egyik kép Krisztián alkotása.

Jobb oldalon zöld fák, kék víz Krisztián festményén.

Lent: A hallgatóság egy része. Közöttük elöl fehér blúzban, az asztal mellett ül a büszke édesanya, Klátyik Éva.

VT12. Szabó Timea interjúja André Ildikóval

Szabó Tímea kérdéseire **André Ildikó** elmondta, hogy fotoriporterként az ország számos területére eljutott, és különösen sok munkája volt Nógrád megyében. Egy időben kiadványszerkesztéssel is foglalkozott. A nógrádi táj, a kedves falvak hamar közel kerültek a szívéhez. Férjével, aki geodéta térképész, Vecsésen laknak. Régóta megfordult a fejükben, hogy jó lenne egy csendes, nyugodt hely, ahol pihenhetnének.

Egy kozárdi méhészt barátjuk ajánlására jöttek házat keresni Cserhátszentivánon.

Amikor beértek a faluba, megragadta őket, mint annyi más Cserhátszentivánra érkezőt, a látvány, és úgy mondják, hogy rögtön beleszerettek.

Szerencsájuk volt, mert a fő utcán, a Kossuth Lajos u.7. számú ház éppen eladó volt, így Miklós férjével megvették. Nagy munkával

felújították a házat, mondhatni újjá varázsolták, modernizálták a nógrádi építési jegyeket megtartva.

Azóta egyre több időt töltenek itt. Persze egy vidéki ház körül mindig van tennivaló. Harcolni kell a kéretlenül növvő gaz ellen, mert a gyomok gyorsabban nőnek, mint a fű, s amit természetesen nyírni kell.

És a házat gondozni kell. Egy konyhakertet is kialakítottak, amit folyamatosan fejlesztenek, s már élvezték az első termést. Gyümölcsfákat is ültettek. A falubeliek segítségét köszönettel veszik.

A szomszédok kedvesek. Egyszóval, jól érzik magunkat, örömmel vesznek részt a falu egyik kiemelkedő társadalmi eseményén, a Világtalálkozón.

A falu múltját, történelmét is van módjuk megismerni, s ez némi büszkeséggel tölti el. Noha a falu lélekszáma jelentősen megcsappant az elmúlt évtizedekben, de az utóbbi években egyre többen fedezik fel ezt a csendes, hegyektől körülvett kis települést, amihez most már ők is hozzátartoznak.

A riport után Ildikó és Miklós fényképeket küldtek, amelyeket itt közreadunk, amelyek mutatják, hogy milyen nagy munkát végeztek, s hogy a falu építészeti értékét milyen nagy mértékben gazdagították.

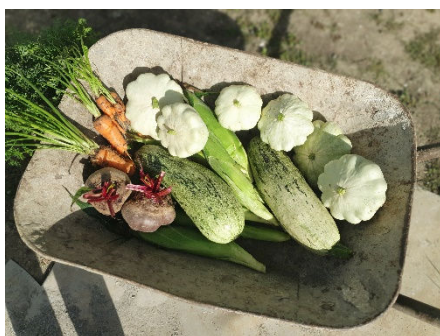
Legyen sok örömük benne.

A Kossuth u. 7.sz. alatti ház. Ilyen volt, felújítás közben és ilyen lett

A gondosan megtervezett, kialakított és művelt kert. Hátterben a környező házak és a cserhátszentiváni táj egy részlete.

Bal oldali képen: Az első termés
Jobb oldali képen: A ház új tulajdonosai, akik a felújítást végezték,
André Ildikó és férje, André Miklós

VT12. Szabó Tímea interjúja Bokros Levente plébánossal

Bokros Levente plébános Szabó Tímea kérdéseire válaszolva elmondta, hogy hogyan került Szentivánra, és még sok kérdésre válaszolt.

„2019. november 4-én Vácott voltam a szokásos kanonoki szentmisén és püspöki ebéden. Azt követően – amit már előre egyeztetett velem Marton Zsolt püspök – leültünk beszélgetni. Varga Lajos püspök úr is jelen volt, amikor a döntését közölte”.

Sz.T. Hogyan fogadtad?

B.L. Meglepett, mert semmi előzménye nem volt a helyezésnek. Ebben nem lehet rutinos egy pap. 2006 – ban december 1-én kerültem Vácról Ceglédre. Szóval, az is, ez is hirtelen jött.

Sz.T.: Tudtál Szentivánról valamit?

B.L. Amikor Beer Miklós váci megyéspüspök lett, kinevezett az Egyházmegye oktatási intézményeinek élére (Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága). Főigazgatóként jöttem Alsótoldra, hogy a Püspök Atyát képviseljem az iskola esetleges átadása ügyében. Akkor találkoztam a települések oktatási megbízottjaival. Innen az ismeretségem pár emberrel. Azon kívül, hogy létezik Cserhátszentiván, semmit sem tudtam.

Sz.T. Mikor és hogyan dőlt el az életedben, hogy pap legyél?

B.L. Gyöngyösön éltünk, ott jártam iskolába. Szüleim Abasárról származnak. Az ottani plébános, Papp Géza atya kérdezte meg egy disznó vágáson, hogy este ministrálnék e. Voltam első, de addigra inkább utolsó áldozó. Esztergomban, a Ferences Gimnáziumban tanult néhány abasári srác, innen jött az ötlet, hogy ott legyek gimnazista. Először ferences barát szerettem volna lenni, de maradt a papság a szerzetesi élet nélkül.

Nem a kamaszkori döntés volt katartikus, hanem annak belátása, hogy nekem nem a ferencesek élete az utam.

Sz.T. 2019. nov.8-án érkeztél Cserhátszentivánra. Azóta rengeteg pozitív változást látunk, nagyon sok mindent vittél véghez e rövid idő alatt, mik ezek?

B.L. Idővel már magam sem tudom, hogy mi is lett átépítve, felújítva. Teszem a dolgomat, hogy igényes legyen az, amit használunk, amiben élünk. A plébánia épülete teljesen fel lett újítva, de a templomunk is szép és komfortos lett. Garáb temploma kívülről kapott egy gyönyörű homlokzatot. Mára szinte minden épület megújult, de nem kivitelező szakon végeztem. Nevemet felhasználva én inkább ültetni, vetni, ha tetszik, *'bokrosítani'* szeretnék.

Lett Felsőtoldon közösségi házunk, illetve egyesületünk, aminek a háza szintén most kerül felújításra.

Sz.T. .Azt nyilatkoztad: „életem plébániaépülete” és ha belépünk, valóban minden a helyén, mintha lakberendező csinálta volna?

B.L. Adott volt egy csodálatos épület, csak energetikai pályázaton kellett nyerni, hogy a nyílászárók cseréjétől a hőszigetelésen túl a napelemek is felkerüljenek.

A berendezés valóban az én művem, saját bútorokkal, de semmi különlegessége sincs azon túl, hogy teljesen egyedi. Szeretem a szépet, tudok igényes lenni.

A plébániatemplom is ennek megfelelően újul meg. A templomot már csak ki kell festeni. A szentély, a liturgia tere is méltó lett egy szép templomhoz, a hívő közösséghez.

Sz.T Közismert, hogy Törőcsik Mari hamvait te szentelted meg, honnan a kapcsolat?

B.L. Igazából az a lényeg, hogy itt. Mari kérése volt, hogy a szertartást én vezessem, Varnus Xavér pedig orgonáljon. Pélyen nem akarta ezt a liturgiát Teréz, Mari lánya. Így ide hozták el a hamvakat.

Marival nagyon régen ismertük egymást. Már életében megkért és részletesen elmondta, hogy mi a kérése. Mint barát végeztem a szertartást.

Váchoz kötődik az ismeretség. Kortársaink címmel vezettem egy beszélgetés sorozatot. Onnan az ismeretség, a barátság.

Lesz egy falatnyi emlékhelye annak, hogy Mari itt lett beszentelve. Egyetlen hely Magyarországon, ahol méltó lesz egy KÖRHINTA, ami a tiszteletünk helye is lesz.

Sz.T. Működik a Szent Kristóf Egyesület. Milyen céllal jött létre, mit tudhatunk az eddigi működésével kapcsolatban?

B.L. Közösségteremtő és megtartó ügy ez. Szakadunk ezer felé. Kell egy közösség, ami befogad és ápol. Nem

kimondottan hitéleti céllal. Tennünk kell, alkotni kell. A picsogás egy eltűnt életforma miatt nem az én világom. Sok lehetőségünk van, és az új világ új lehetőségeket tár elénk. Ennek az egyesületnek a természetesség a közege. Onnan indul az élet. Így hát, ez is egy lehetőség a jövőre tekintve. Miért is ne? Engem lelkesítenek a kihívások.

Sz.T. A jövőt illetően mik a terveid?

B.L. Elsősorban az, hogy természetes legyen a pap jelenléte, akár emberi gyengesége vagy a mindent nem tudása. A terveket az élet hozza. Én nem csak épületeket akarok adni, hanem sokkal inkább magamat.

Köszönöm szépen a kérdéseket, a bizalmat!
Fel a fejjel, jó palócok!

Bokros Lajos Cserhátszentiván plébánosa válaszol Szabó Timea, a találkozó háziasszonyának kérdéseire.

Új létesítmények a templomkertben a plébánia épülete előtt

Bokros Levente plébános néhány év alatt, a COVID-os nehézségek ellenére, nem csak a plébánia épületét újíttatta fel a nyílászárók, a tetőszerkezet cseréjével, nem csak a templom szépítését, nem csak az új elektromos orgona beszerzését, hanem ezeken túl jelentős fejlesztéseket valósított meg a templomkertben is.

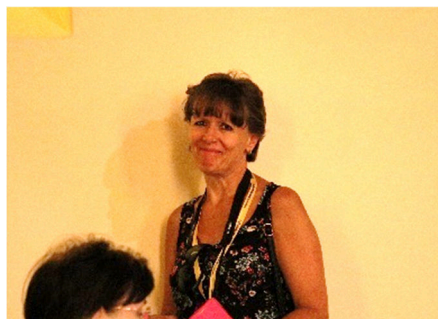
Létrehozott a zarándokok, a cserkészcsapatok, közösségi események résztvevői számára is alkalmas vizes blokkot, ami tusolásra, felfrissülésre nyújt kulturált lehetőséget. Néhány fénykép mutatja ezeket.

A főpróba már megvolt. Fiatal diákok avatták fel az új létesítményeket.

VT12. Pillanatképek

A fenti pillanatképekhez nem írtunk szöveget. Mindenki felismerheti magát. A többiek pedig a következő találkozó alkalmával megkérdezhetik, hogy kit is látunk a felvételeken.

A gyerekek biztosan nagyobbak lesznek, de a szülők, nagyszülők is örömmel fogják tekinteni az itt látható képeket és az újakat is.

A művelődési ház belső felújítása 2023 tavaszán-nyarán kezdődik., reméljük, hogy a következő találkozó idejére befejeződnek a munkálatok.

A fenti fényképeket, Andorkó Ferenc, Szalay Ferenc és Zeller Beatrix készítették

*összeállította Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára*

Új, elektromos orgona a templomban

Az első, orgonaavató koncert 2022. június 24-én

Cserhátszentivánon a Kisboldogasszony templom új, VISCOUNT CHORUM S40 típusú digitális orgonát kapott. A régi, egyébként igen neves, de már megviselt Hörl Nándor féle harmónium, mint muzeális, hangszer-történelmi emlék, megmaradt a karzaton.

A nem olcsó, de kategóriájában értékarányos orgonát pályázati pénzből sikerült megvásárolni. A pályázathoz a szakmai részt **Tóth Roland, a Kalocsa-Kecskeméti Főegyhátmegye papja, jeles orgonaművésze** írta. Ő maga adta az első koncertet.

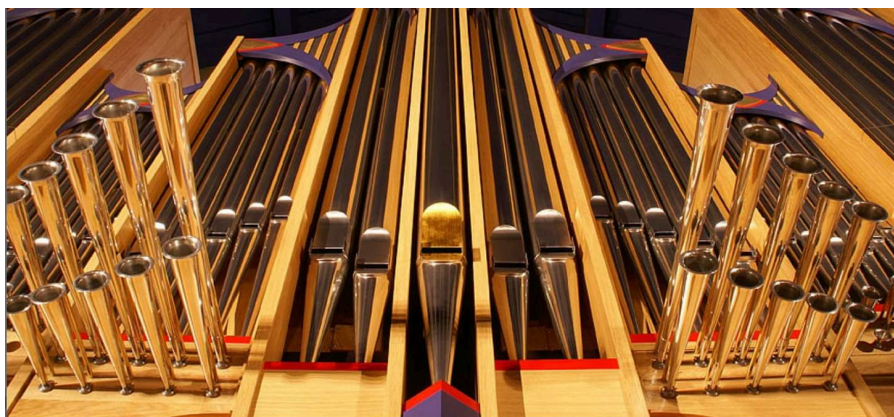
Néhány szó az orgonáról

A Chorum S40 két kézi orgona, 30 pedállal, 31 klasszikus és 3 zenekari hanggal. Az orgona gyönyörű, kiváló minőségű, védőburkolattal ellátott konzolba épült. Ideális eszköz igényes diákok, korlátozott költségvetéssel rendelkező kórus vagy olyan templom, mint a Cserhátszentiváni Kisboldog Asszony templom számára. A jogosultsági beállítások könnyen elérhetők, és szerkeszthetők és menthetők a továbbfejlesztett előlapi grafikus kijelzőn keresztül. A mintavételezett audio technológia mérlegelésekor egyszerűen nem találni jobb ár-érték arányt, mint a Chorum 40, amely egy erőteljes mintavételezett hanggenerátor, amely képes hűen reprodukálni egy hagyományos orgona hangját és teljesítményét. Ez az egyedülálló platform hűen reprodukálja a világ leghíresebb orgonaépítési stílusából származó csövek hangjait. A jogosultsági beállítások könnyen elérhetők, és szerkeszthetők és menthetők a továbbfejlesztett előlapi grafikus kijelzőn keresztül.

Az orgonaavató koncertre megtelt a templom. Az orgona hangja betöltötte a teret. A pianissimók és a fortissimók is jól érvényesültek, ami mutatja a templom kitűnő akusztikáját. A hallatóság nem csak Cserhátszentivánról, hanem a közeli és távoli településekről érkezett.

A magas színvonalú, megindító koncert igazi élményt nyújtott, amiről elragadtatással beszéltek másnap a Cserhátszentivániak 12. Világtalálkozójának résztvevői is.

A meghívó lap mutatja, hogy milyen művek hangzottak el. A lapon orgonasípokot látunk, de természetesen a digitális orgonán a hangok zömét az elektronikus szerkezetek adják.

**ORGONAAVATÓ KONCERT
CSERHÁTSZENTIVÁN
KISBOLDOGASSZONY TEMPLOM
2022. JÚNIUS 24. 18 ÓRA**

**ORGONÁL:
REV. TÓTH ROLAND**

**Válogatás Handel, Bach,
Vivaldi, Karl Yenkins,
Farkas Ferenc műveiből**

A következő koncert SZENT ISVÁN KIÁLY liturgikus
ünnepének előestjén, 2023. augusztus 19-én,
18:00 órakor lesz.

Orgonál:

Dr. Bednarik Anasztázia orgonaművész

Dr. Bednarik Anasztázia (DLA) Vácott működő orgonaművész. 1964-ben született Kassán. Orgonatanulmányait édesapja keze alatt kezdte 11 éves korában, zongoratanulmányaival párhuzamosan, majd Gergely Ferenc és Kárpáti József növendéke volt. 1978—82 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, majd a Zeneakadémián orgona szakon tanult, végig Lehotka Gábor tanítványaként. 1987-ben szerezte meg orgonaművészi és szakközépiskolai orgona és zeneelmélet tanári oklevelét, kiváló minősítéssel. Részt vett Milan Slechta és David Titterington mesterkurzusain. 1983-ban a budapesti Liszt versenyen Kodály-különdíjat, 1988-ban ugyanott IV. díjat nyert.

1987 óta Vácott tanít orgonát a Zeneiskolában, majd az 1988-ban alapított Pikéthy Tibor Zeneművészeti Szakközépiskolában is, ahol 1995-től 2010-ig igazgatóhelyettes volt, majd az intézmény vezetője lett. 2013 szeptemberétől a váci Bartók Béla Zeneiskola igazgatója. majd 2014-től az összevont Váci Bartók-Pikéthy Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola, Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője. A váci Ferences templom orgonistája, a budapesti Harmat Artúr Központi Kántorképző, illetve a MALEZI Karnagyképző tanára volt az intézmény megszűnéséig. 2012 őszétől az Apor Vilmos Katolikus Főiskola óraadó oktatója főiskolai tanári beosztásban. A kántor szak szakfelelőse.

Mindenkit szeretettel várunk.

Bokros Levente plébános, Cserhátszentiván

A régi harmónium a templomban

A régi, Hörl Nándor féle harmónium, a speciális cég által Budapesten a Török u.8. sz. alatt készített harmónium a karzaton 2018. júniusában, a Világtalálkozó alkalmával tartott szentmisén még szolgálatban volt. Felújítani már nem volt érdemes. Az új elektromos orgona mind hangerőben, mind hangszínekben új élményt ad.

A harmóniumot a templom, mint muzeális, hangszer-történeti emléket megőrzi.

*„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
nekem szülőházam...”*

Cserhátszentiván történelméből

*(Scenthywan, Sankt Ivany, Szentivány, Szent-Iván, 1906 óta
Cserhátszentiván)*

Összeállította Murányi Gyula

Az erdővel borított hegyek tüzelőt, vadat, búvóhelyet, a dombok és völgyek legelőt és termőföldet, a sűrűn fakadó források vizet biztosítottak a Cserhát vidékén már Krisztus születése előtt a második évezredben lakóknak. Kr.e. VI. századtól a szkíták - e kor emléke a szentiványi vas-zabla-lelet és avar kori háromélű (83 mm-es) nyílhegy -, a Kr.u. VI-VII. századtól a szlávok majd a Honfoglalás során a Zách, Kacsin, Kökényes... nemzetségek tagjai telepedtek le.

A falvak korai települése és említése érthetőbb ha tudjuk, hogy évszázadokon keresztül (már a honfoglalás előtt is) itt vezetett a Szuhapatak mentén a Hatvan-Ecseg-Szentivány-Told-Lóc-Szécsény hadiút – a partról Gyarmat felé vezető elágazással és olyan várak között feküdt mint Buják, Ecseg, Hollókő.

Nagymezőn pattintott kőeszközt, Ecseg határában jelentős bronzkori leletet, Bujákon mamutmaradványokat találtak, Kozárdon kora vaskori (Kr.e 900-300) földvár nyomaira bukkantak, Told közelében X-XI. századi temető került elő, Garábon 1171-ben premontrei prépostság épült.

1087 (?) Ribánszky atya 1797-ből származó feljegyzése (Historia Domus) szerint egy latin nyelvű kőtablán ez volt olvasható: "Keresztelő Szent János (Iván) tiszteletére épült (egy)ház A.L.R.A. (oltárköve) 1087".

1265 Scentiwán Berche (Berecha) áll királyi kutasói birtokösszeírásban. S lehet találgatni, hogy a Keresztelő Szent János (Iván) tiszteletére szentelt ősi templomról nevezett falu állt e már, vagy csak "Szentiván bérce" határjellegét rögzítették (Volt aki szerint ez a Bé(s)zma, Siraky feljegyzés szerint a szőlők felett Ligon bérznek

nevezték, kortársunk Sipeki Balázs Kristóf tanár úr szerint ez a Szentiványi berek , a Vöröshegy alatt, a Szálláskán túl).

1327-ben azonban már biztos, hogy temploma volt a falunak a Váci püspökség iratai szerint

1471 Szent-Iványi Kothon/Katona család Kutasón is birtokos, majd Lócon is

(1514 Dózsa György fellázadt paraszt-seregét leverik Pásztónál)

1524 a falu és környéke Katona György, majd vejei Aranyi és Pécsi birtoka

1542 nemesi birtok 12 portával kerül összeírásra

1526 Mohács, 1541 Buda, 1544 Drégely, majd "... a Budai Török Basa Salgót, Hollóköt, Bujákot, Ecseget, Szécsényt és Gyarmatot, az egész környékkel csak kevés idő alatt elfoglalta és azokat egész dühösséggel hamu dombokká változtatta." Aki tudott a Felvidékre menekült. A falu és kő temploma elpusztul.

1553-54 A váci náhi összeírása szerint Szentivány "elhagyott", Csálin Diváne török tiszt hűbérbirtoka

1559 "Szentiván-pusztá", bevétele 390 akce (töredéke a többi falu, például az akkor max. 24 lakosú Bokor által beszolgáltatottnak!), ura Bali bin Ibrahim, majd 1572-től Ferhát bin Abdullah zsoldos lovaskatona.

1683 Sobieski Lengyelországba hazatartó csapatával felmenti Hollóköt és környékét.

„1713 ik (1729?) évben Siraky Ferencz és ennek családja, Aranyi István, ennek veje Rákóczy Ferencz, úgy ennek veje Szilassy János, és így következő években több családok jöttek beházasulandók. A Sirákyak kiváltották a Sipeki Balásoktól fele határt, a más haszon felet pedig Aranyiak és ennek veje Rákóczy...” A Siraky család levéltárában megtalálható, hogy „a mint bejöttek Szentiváni határba mely csupa erdőség volt, magokkal hozták Valentini János kántort ki a Tölgyfa alatt végzette az istentiszteletet azon helyen hol legelőször megtelepedtek ’ s megszáltak mai nap is Szálláska düllőnek neveztetik. ...volt egy kis kút a szőlők alatt, ezt hívták király kútjának, mert a monda szerint Mátyás király ivott volna belőle, itt a Szent iváni

Szöllő hegy (felett?)... hajdan Ligon bércznek hívták, azon túl a Veres hegy a szikes a földje és köves, ezek után Aranyik..." - áll Siraky Lajos körjegyző 1864 június 1-án írt kezdett feljegyzéseiben.

Balás Kristóf kutatása szerint: 1728-29-ben az Aranyi és a Siraky ágról érkeztek a falu újratelepítői: Aranyi Mária és Rákóczi István gyermekei: Rákóczi Mária és férje Szilassy János, valamint Rákóczi Örsébet első házasságából, Balás Andrástól származó gyermekeivel és férjével Szighedy Mártonnal. Aranyi Örsébet és Disznóssy Mátyás leánya férjével, Balás Györggyel. Siraky Katalin és férje Balás Gergely. A falu újratelepítői között volt még tíz szabados is, de családjuk neve nem maradt fenn vagy tovább költöztek.

1734-ben a falu nemesi közösséget alakít, szabályrendeletével „curiális községet” hoz létre. Évente választott hadnagy irányítja a község életét, munkáját tizedes segíti (Pálmány Béla kutatásaiból ismerjük).

1740-től megjelennek az örökös családok férfitagjai is, így a Sirakyak, Csernusok, Gyürkyek és Csesznákok is.

1745-ben a Mária Terézia kérte nemesi felkelésben (insurrekció) részt vesznek a nemesek, Siraky Gáspár ott marad a csataterén. A nemesek az adómentesség fejében önkéntesen, saját költségükre vettek részt a harcokban, de lehetőség volt fizetett helyettest is küldeni.

1752-59 a régi, török által elpusztított templom köveiből új templom épül

1770-71-ben, az úrbéri rendezéskor Aranyi Istvánnak, Balás Ferencnek és Gábornak, Siraky Albertnek és Pálnak, Kubinyi Gáspárnak egy-egy jobbágya van.

1787 II. (kalapos) József féle összeírás: 87 ház, 119 család, hivatalosan 612 (ténylegesen 593) lakos, 298 nő, 230 férfi, sarjadék 1-12 éves korig 50, 13-17 éves 20 fő. A templom szilárd (kő) épület, a többi ház nem.

1791 évi törvény 16.art.: " .. a közhivatalokban, sőt az ítélet-tételekben is a magyar nyelv parancsoltatik, ennek felette a magyar nyelv taníttatni is rendeltetik"

1808 nemesi felkelés Napóleon ellen (Balás, Csernus, Gyürky, Siraky, Szigethy, Szilassy..., a szegényebbek gyalog)

1848-49 Szabadságharc. Siraky Lajos önkéntes harcolt Pest Budán, Debrecennél és Világosnál is. Egy év bujdosás után adta fel magát. Hasonlóan jártak a Balás familia férfiai is.

1867 váci püspökség főmérnökének jelentéséből: „... 2 ölnyi hosszabbítás, föléléje tornyot építeni. a templom alatt egy sírboltozat is van, mely holttetemekkel úgylis megtelve, ennek bejárata egészen befalaztatnék...”

1872 körjegyzőség, zsinagóga épül a faluban

1873 kolera pusztít a községben, 52 elhunytal

1905 új iskola (a templomfeljáróval szemben), **Cserhátszentiván név**

1914-18 I. Világháború - 112 fő résztvevő, 26 hősi halott, 1 vitéz

Békebeli idők: (1937) a faluban posta, telefon, 10 db I., 18 db II. osztályú vendégszoba, 70x18 méteres 24 °C hőmérsékletű, kissé kénés és naponta kétszer kicserélődő vizű, 2m vízmélységű strand, napozó, homokstrand, büfé, vendéglő, fagyalt, lőtér, tekepálya, a Völgyben cserkésztábor – igaz orvos csak Ecsegen.

1939-1945 harcolók, elhunytak, fogságban maradtak, elhurcoltak (pl. Braun, Haupt, Klahr, Klein, Leopold, család...)

1942. szeptember 8. Kisboldogasszony (Kisasszony) tiszteletére felszentelik a jelenlegi templomot. A templomépítő Bándi Tibor atya (1914-42) sajnos nem élte meg ezt a nagy napot. Hat falu adománya, közmunkája és országos gyűjtés teremtette meg az építési feltételeket (Templombúcsú és Falunap ünneplési lehetőség szeptember 8-án).

1944 dec. 11-17 között Szoboljev marsal támadó seregét a német katonák a falu határában először feltartják (orosz hősi halottak gondozott sírja a temető jobb sarkában). Az erőszakoskodók zöme megúsza kéztöréssel, fejsérüléssel, amikor lerészegedtek, s Maros Juliska néni és karós nőtársai megtámadták őket. Volt, aki végül a közös sírba került

És már startra készek a volt náci köpönyegváltók, a legjobb gazdálkodókat kulákká kiáltók és üldözők, a hitet és erkölcsöt pusztítók, a padlássöprők, kazalban kutakodók, másokat 5 napi napszámért feljelentők... (Az ötvenes évek beadásos idejében egy ilyen ellenőrizte a garábi gazdákat. Bebújt a disznóólba, hogy megszámolja a malacokat. Rácsukták az ajtót. Csak hosszas könyörgés után, a röhögő falubeliek előtt engedték ki. – Hogy mi történt a paraszt bácsival - nem tudom. De ő a falu tanácsitkára lett.)

1956 Talpra magyar - élelmet gyűjt a falu a forradalmi Pestnek-tartsatok ki magyar testvéreink az USA... - harcolóink „disszidálnak” - sír a magyar.

Kommunizálták az erdőt –vállon loptuk a fát, de szigorúan csak az egykor saját erdőnkől.

1958-61 TSZ-szervezés erőszakkal, fenyegetéssel, ígérgetéssel, hangosbemondós örületbe kergetéssel (Csokko, csokko..., pancsoló kislány, Marína....)

1972 a tanács Alsótoldra kerül

1982 bezár az iskola

2006.09.16.: zászló és címer avatása. A címer elemei: a korona a királytól kapott nemességre utal - a három hegy: Bészma, Középhegy, Pelecke - a két patak: Zsúnyi/Szuha és Jóska patak – a szerszámok a kiváló földműveseknek és iparosoknak állítanak emléket – a két (katolikus és evangélikus) templomtorony a hitből fakadó alkotóerőt, élniakarást hirdeti, a felfelé vezető utat mutatja.

2009 június 27 Cserhátszentivániai I Világtalálkozója A falu névadójának szentelt templom törökhódoltság utáni újjáépítésének 250-ik évfordulóján. Ezeket ismétljük minden június hó utolsó szombatján, keresztlő Szent János ünnepén, az egykori temetői templom búcsúnapján, szentiványiasan vendégségkor. Jelmondatunk: Szentiványi az, aki annak érzi magát – és a maga módján tesz is érte.

Év	Lakás	Lakos	Katolikus	Evang.	Zsidó	Egyéb megjegyzés
1787	87	593				145 nemes felnőtt férfi, 5 polgár, 71 zsellér
1825		728			26	
1848					40	
1900		554	485	41	28	Tanköteles 130, iparos 139 (10 cipész, 32 kőműves,..). 1 német, 1 tót, 1905: építőmunkás szövetségnek helyi csoportja működött
1960	138	533				Tanköteles 74
2008	130	152				4
2023						

6 falu katolikusainak adataiból

Születés - halál - esküvő 1913-ban 60 – 35 - 13, 1967-ben 22 – 18 - 10

Néhai Siraki Siraky Lajos (1826-1912) főjegyző feljegyzéseiből

Szentiván község határának tagosítása telek könyve 1877 (felméretett a határ 1865-ik évben)

Szántóföldek

- I. Kenderföldek (21 tulajdonos)
- II. Szállások (31)
- III. Berek alja (79)
- IV. Szőlők alja (11)
- V. Huta és Kutassói part (5)
- VI. Molnár gödre (2)
- VII. Hegyessek Nagy oldal (3)
- VIII. Bokri útnál (6)

- IX. Csapások (11)
- X. Száraz réti földek (8)
- XI. Közép hegy allya (7)
- XII. Csapás és Rákóczy árok (7)
- XIII. Toldi patak (22)
- XIV. Templom mellett (5)
- XV. Pelecke és Görbék (1)
- XVI. Kecskéhát (6)
- XVII. Magyalos (4)
- XVIII. Közép düllő és Veres hegy allya (23)
- Összes birtokterület 1203782 négyszögöl, 961,54 szabályozott hold

Rétek dűlőnkénti előadása

- 1. Bokri út mellett
- 2. Száraz Rétek
- 3. Molnár Gödör alatt
- 4. Szőlő allya

Felmért Curiális Szentiváni határ, 1830-ik évben következő képen

- 1. Bészma erdő foglal magában 297470 négyszögöl
- 2. Középhegy erdő 88013 „
- 3. Herencsényi határon való erdő 241248 „
- 4. Sipeki határ melletti erdő 382384 „
- 5. Közös cserlye 24298 „

Az egész Szentiváni határ belső fundusokon kívül térszen 2976731 négyszögöl

Családnevek

Aranyi, Babiák, Babindali, Bagyiszky, Bakai, Balás, Bándi, Benke, Berényi, Berkó, Babcsák-Bokros, Bakallár, Békesi, Bercsényi, Braun(m), Buda, Csíkány, Cservölgyi, Czímer, Csépány, Csernus, Cserkúti, Cservölgyi, Csesznak-Cserhádi, Cserkúti, Csóré, Dallos, Deák, Fábián, Fekete, Forrási, Franka, Gyöngyössy, Gyürky, Halász, Hasznosi, Haupt, Hegedűs, Hevesi, Homolya, Horváth, Iványi, Jankovics, Jaskó, Jeszenszky, Jozipovics, Juracska, Kalocsa, Kanyó,

Kasza, Katona, Kiss, Klaudinyi, Klahk, Klein, Kodák, Kokavetz, Korbely, Korcsok, Kovách, Kovács, Kucsik, Lantos, Lendvai, Lehotzky, Leopold, Lord, Lőrincz, Majranek, Markó, Marsalkó, Megyeri, Mészáros, Mezősi, Mezobrutzky, Mócsán, Molnár, Morvai, Murányi, Németh, Nemecz, Noskó, Palásthy, Pataki, Prétka, Rásó, Repa, Ribár, Rosenfeld, Sándor, Schmidt, Simonyi, Siraky, Szebeni, Szerémy, Szabó, Szigethy, Szilassy, Szklenár, Szerelemhegyi, Szondi, Szontágh, Taracsák, Tarcsányi, Turcsányi, Vacsicsek, Vajvoda, Varga, Vigh, Vincze, Vizardák, Wiltner, Winkler, Zorkóczy...

Angyalkert 2022

A Littai Andrea és Littai Zsolt által üzemeltetett Angyalkert évek óta ad otthont különböző eseményeknek, esküvőknek, erdei iskoláknak és változatos táboroknak. Az Angyalkert továbbra is népszerű, s a világhálón egyre többen keresik fel a honlapot.

Az elmúlt években megjelent Sárga könyvekben sok beszámolót olvashattunk. 2022-ben is több program keretében számos vendég töltött kellemes és emlékezetes időt ebben a szép fekvésű, sajátos hangulatú Angyalkertben.

Ebben a könyvben két, a hagyományostól eltérő táborról is közreadunk egy-egy írást, amelyek az interneten is olvashatók, s a csatolt fényképek is láthatók.

Az egyik a Nemzetiségi Roma Módszertani Oktatási és Kulturális Központ (NEROK) tábora volt. A szöveget a táborlakók írták a saját weblapukra vagy Facebook oldalukra. Onnan vettünk át mondatokat és a fényképeket.

A másik a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Ludovika Collegium nyári tábora volt. A kollégium hallgatóit meglátogatta Orbán Balázs a miniszterelnökség politikai igazgatója és Deli Gergely, az egyetem rektora. A változatos programról Molnár Dóra írt beszámolót, amit Szilágyi Dénes fényképei színesítenek. Megemlítem azt az előzményt, hogy a II. világháború előtt már volt a ludovikásoknak találkozója Cserhátszentivánon.

Reméljük, hogy a hagyomány folytatódik, és az Angyalkert még sok-sok rendezvénynek ad otthont és öregbíti Cserhátszentiván jó hírét. A falu háláját és köszönetét fejezzük ki Littai Andreának és Zsoltnak, hogy áldozatos munkájukkal sokat tesznek a falu idegenforgalmi értékének növeléséhez. További sok sikert kívánunk.

*Dr. Szalay Ferenc
professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára*

Nemzetiségi Roma Módszertani Oktatási és Kulturális Központ (NEROK)

nyári tábora Cserhátszentivánon az Angyalkertben

Idézetek a világhálóra feltöltött írásokból

Csodálatos hetet tölthettünk el Cserhátszentivánon, ahol a fiatalok az interaktív cigány népismereti oktatástól kezdve, a kézműves foglalkozásokon keresztül, a zenén, táncon át ismerkedhettek meg gyökereikkel, hagyományaikkal.

A közös főzés, kirándulás, kalandok mellett élmény volt, hogy eljött hozzánk Oláh Geri és Molnár Ferenc Caramel is, felrakva jelenlétükkel a pontot az i-re. A tábor sikerét mutatja írásuk utolsó mondata:

...még annyit fűznék hozzá, hogy „jövőre veletek ugyanitt”!

A Nógrád megyei Cserhátszentivánon kezdtük meg - az immár hagyományosnak mondható - cigány népismereti táborunkat, ahol idén a Gandhi Gimnázium, Kollégium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Fáy András Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium és Bogdán János Alapítvány diákjai együtt vesznek részt programjainkon.

Táborunk célja a megyében élő és tanuló, pálya- és középiskola választás előtt álló fiatalok mentorálása, motiválása, illetve hagyományaik megismerésében történő segítése.

Ez évi "fő mentorunk" Dr. Orsós Zsuzsanna egyetemi adjunktus, a Bogdán János Alapítvány elnöke volt.

Táborunk második napján lehetősége volt a diákoknak interaktív cigány népismereti oktatáson részt venniük, majd folytatásként hűtőmágneseket készítettek a kézműves foglalkozás keretén belül.

Délután tiszteletét tette nálunk Farkas Zsolt, a Khamoro Budapest Band vezetője, aki kiváló hangulatot teremtve autentikus zenéket és táncokat tanított a fiataloknak.

A szerda délelőtti kézműves foglalkozás után a Fáy András Technikum asztalos és fémipari gyakorlati oktatóival készítették mesterműveket a táborzók, majd a délután folyamán a Hollókői várba látogattunk el, ahonnan egy 4 km-es túra folyamán jutottunk el az Isten keze kilátóhoz.

Esti meglepetésként Maruzs Orsolya tanárnő laskát, a palócok jellegzetes ételét készítette el az éhes gyerekhadnak, bizonyítván, hogy a diákok még a hosszú, kiadós programok után sem fáradtak el, belefért egy éjszakai kirándulás is a napba.

Táborunk utolsó előtti napja sem telt eseménytelenül, hiszen amíg délelőtt cigány népismeret foglalkozás volt, addig délutántól koraestig közös festés Botos Zoltán salgótarjáni festőművésszel. Majd az est további részében Szőrös Vilmos a Nógrád Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke látogatott el hozzánk, aki mesélt saját életútjáról, valamint ajándékkal kedveskedett minden táborzónak.

De talán, amit mindenki a legjobban várt, az Molnár Ferenc Caramel és Oláh Geri látogatása volt. A két énekes motivációs előadás keretében hívta fel a diákok figyelmét a tanulás, a hit fontosságára és többek között a jövő tudatos tervezéséről is szót ejtettek.

Táborunk utolsó napja pénteken már a megnyugvás, elmélyült beszélgetések, pihentető zenehallgatás jegyében telt. Kicsit még ping-pongoztunk, meghallgattuk Oláh Geri lelkesítő szavait, majd ebéd után elindultunk hazafelé.

Inspiráló, motiváló és boldogsággal teli öt napot tölthettünk együtt. Reméljük, hogy mindenki hasonlóan érzi, és ugyanúgy várja a jövő évi közös programokat, mint mi.

*A NEROK tábor résztvevői Cserhátszentivánon az Angyalkertben
A háttérben láthatók a támogató szervezetek poszterei, köztük a
NEROK, A Gandhi Gimnázium, Bogdán János Alapítvány és a
Honvéd Kadét határon túli útjáról készült, valamint a Rendészet és
Közszolgálat tabló.*

*Molnár Ferenc Caramel
motivációs előadást tart*

*Dr. Orsós Zsuzsanna
egyetemi adjunktus, a Bogdán
János Alapítvány elnöke és
Oláh Gergő*

A lenti képen:

*Oláh Gergő előadását
figyelemmel hallgatják a
táborozók*

Balra:
Farkas Zsolt a Khamoro
Budapest Band vezetője
zenél a gyerekeknek.

Lent:
Botos Zoltán salgótarjáni
festőművész és a táborozók
által készített festmények.
Vidám, világos színek.

Ludovika tábor 2022

Cserhátszentiván Angyalkert

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Ludovika Collegium nyári tábora

Molnár Dóra írása és Szilágyi Dénes fényképei

Cserhátszentivánon gyűltek össze a Ludovika Collegium hallgatói, hogy megismerjék új társaikat, kurzusvezetőiket és az intézményért felelős elöljárókat. A közös túrák, csapatépítők, elmélkedések között kerekasztal-beszélgetés keretében találkoztak Orbán Balázssal, a miniszterelnök politikai igazgatójával, valamint Deli Gergellyel, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) rektorával. A Ludovika Collegium hallgatói által moderált beszélgetésben szó esett meghatározó nyári élményekről, az intézménnyel kapcsolatos tervekről, az oktatásmódszertanról és az NKE eredményeiről is.

A hallgatói tehetséggondozó program célja, hogy a régi Ludovika értékeire épülő szakkollégiumként lehetőséget nyújtson a legmotiváltabb fiataloknak, hogy az egyetemi tanulmányaik mellett személyre szabott oktatásban, külföldi gyakornoki programban részesüljenek, és ezáltal a közigazgatás szakemberekkel gazdagodjon. A Ludovika Collegium népszerűségét mutatja, hogy a 2021. februári indulása óta minden évfolyamra tízszeres volt a túljelentkezés.

Tapasztalataim szerint az „ismerkedős” táboroknak vegyes érzésekkel vágnak neki a résztvevők. A jóféle izgalom és várakozás mellett megjelenhet cseppnyi félelem, szorongás is, mely ideális esetben elhagyja az embert a megérkezést követően.

Csak remélem, hogy ez történt az LC elsőéveseivel is, akik szeptembertől kezdik meg a munkát a Collegium falai között.

A tábor második alkalommal került megrendezésre, a tavalyi igen magasra polcolta az elvárásokat. Cserhátszentiván tökéletes otthont nyújtott, a főváros és a kollégium zsongása után kellemes volt a csend, az erdők, mezők közelsége, még a reggeli harangszó is üdítően hatott. A közös autós, buszos odautat ebéd követte, és az első ismerkedős körök. A játék talán az egyik leggyorsabb út a másik jellemének feltérképezéséhez, a kapcsolódáshoz, így a maratoni csocsó- és pingpong-meccssek, „Adj, király, katonát!” társas játékok nemcsak szórakozást kínáltak, hanem alapot is a jó kapcsolathoz.

A játékon és sporton túl rengeteg tér és idő jutott a szakmai programoknak. Ahogy minden élő, fejlődő programban, az LC-ben is történnek változások. A Collegium Teljesítményértékelési Rendszerének (röviden: TÉR) átstrukturálása és a szakmai műhelyek bevezetése izgalmas új kihívások elé állítja majd a hallgatókat. Megismerkedhettünk a szeptemberben induló tematikus ívek (*Monetáris politika és Védelempolitikai ismeretek*) és a megújuló alapozó kurzusok vezetőivel, valamint a Collegiumi Board tagjai is vállalkoztak egy-egy kiscsoportos beszélgetésre, ahol a pályájuk alakulásáról, az aktuális történésekkel kapcsolatos személyes véleményükről kérdeztük őket.

Vendégünk volt még Deli Gergely rektor úr és Orbán Balázs, Magyarország miniszterelnökének politikai igazgatója is, akikkel a tehetséggondozás fontosságáról és a fiatalok jövőbeni kilátásáról beszélgettünk.

Az egyik legjobban várt program, az elsőévesek avatása során, amikor a hallgatóknak az elrabolt Mária Ludovika királynét kellett kiszabadítaniuk, mely célhoz számos fejtörőn és akadályon át vezetett az út. A tábort a közös főzés és az esti mulatság koronázta meg. Az augusztus alkonya a vízparti partik, a forró nyáresték végét is jelenti, van azonban mit várnunk: szeptembertől duplájára nő hallgatói gárdánk, mely egészen új kihívásokat és örömeket hoz majd magával.

Orbán Balázs a miniszterelnök politikai igazgatója interjú közben

Rendhagyó kerekasztal, illetve kerekhordó megbeszélésen vesznek részt a kollégium hallgatói

Orbán Balázs és Deli Gergely rektor előadás után válaszolnak a kérdésekre.

A konyhán közös főzéssel finom étek készült-

Csapatépítő játék a kertben. A háttérben a cserhátszentiványi dombok és az erdők fái

Molnár Dóra és Szilágyi Dénes

Jászárokszállási zeneiskolások az Angyalkertben 2023 áprilisában. Hangverseny a templomban

**Pál Katalin hegedű tanár és szervező írása és
fényképei**

A művészet az önkifejezés egyik formája, kibillent a hétköznapiakból és az alkotásokon keresztül új világba kalauzol minket. Tanulható ugyan autodidakta módon, de tökéletesre fejleszteni csak tanári segédlettel, támogatással lehet.

A magyar művészetoktatás napja megünneplését 2001-ben Nemes László, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének alapítója kezdeményezte. 2002-től pedig minden április végén – május elején országszerte ünnepi rendezvényekre kerül sor.

Ehhez a nemes hagyományhoz csatlakozott a Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, amikor immár második alkalommal, 2023. április 27-28-29-én zenetábort szervezett a Cserhátszentiváni Angyalkert Táborban, zeneiskolás gyermekek részére, akik hegedülni, citerázni, zongorázni tanulnak, valamint kórusban énekelnek.

A táborban 34 gyermek vett részt 5 pedagógus kíséretében. A három nap alatt, a lelkes tanárok, csoportos hangszeres órákat, egyéni órákat és kórus próbákat tartottak a gyerekeknek. Céljuk nem az, hogy mindenki művész legyen, hanem az, hogy egy hangszeren keresztül rengeteg egyéb dolgot tanul az ember: magáról, másokról vagy éppen egymásról, egymástól. Figyelemre, koncentrációra, türelemre tanít, fejleszti a memóriát, hallást, olvasást, és mindezeket egy örömteli érzés kíséretében.

A napi program reggeli tornával kezdődött. A finom étkekről az Angyalkert tulajdonosai, Littai Andrea és Littai Zsolt gondoskodtak. Minden étel elfogyott.

A csodálatos tavaszi napsütésben gyalogtúrán vettek részt Cserhátszentiván határában a Hármas forráshoz.

A tábort hangversennyel zárták. A helyi Kisboldogasszony templomot megtöltötték zenével, jászárokszállási gyerekek, szülők nagy öröme. Elhangzottak Eszterházy Pál, Bartók, Karai, Brahms, Bach, Kabalevskij művek, Moldvai népdalok, Zalai párosítók.

A különböző korosztályok együtt muzsikálása nemcsak a résztvevők, de a közönség számára is felemelő élmény volt.

Tanárok: Ivony Edit, Csóka Károly zongora, Pál Katalin hegedű, Méri Judit énekar, valamint a Kabócák Citeracsoport vezetője, Kecskés Istvánné szolfézs.

Cserhátszentiván, ez a gyönyörű fekvésű nógrádi kis falu, a környező hegyek és erdők látványa, az Angyalkert, a társas együttlét, a kirándulás, a szokásostól eltérő hangulatú zeneórák, a tanulás és a Kisboldogasszony templomban tartott koncert, amelyen már a szülők is részt vettek, felejthetetlen élményt nyújtottak.

A tanulók megfogalmazták, hogy szívesen maradnának, sajnálják, hogy csak ilyen rövid ideig tarthatott a tábor, és hogy szeretnének visszajönni.

Ez most a második zenei tábor volt a Jászárokszállási zeneiskolások részére, de szeretnénk hagyományt teremteni.

Jövőre is jövőnk!

*Összeállította és fényképeket készíttette
Pál Katalin
a Jászárokszállási Zeneiskola hegedű tanára*

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívjuk

a

Jászárokszállási Zeneiskola
növéndékeinek, tanárainak
hangversenyére.

Időpont:

2023. április 29. 14 óra

Helyszín:

Cserhátszentiváni

Kisboldogasszony Templom

Meghívó a hangversenyre

A táborozók az Angyalkert előtt és a Hármas forrásnál, a cserkészkereszt mellett

Reggeli torna a friss levegőn, a hegyek mögül kelő nap fényében

Szolfézs óra a táborban.

Ennek az órának más volt a hangulata.

A képen Kecskés Istvánné tanárnő és a tanulók

Hegedűóra az Angyalkertben.

A hangverseny a Cserhátszentiváni Kisboldogasszony templomban volt. Az ifjú muzsikások a templom bejárata előtt, az évekkel korábban megújított templomlépcsőn sorakoznak.

Az énekkar. Hátterben az oltárkép, Mária születése. Takács István festőművész (1901-1985) alkotása. A kép jobb oldalán Méri Judit tanárnő.

A hegedű csoport játszik Pál Katalin (a kép jobb oldalán) tanárnő vezetésével

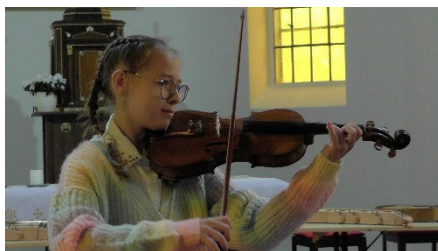
A „Kabócák” énekelnek, az asztalokon a citerák.

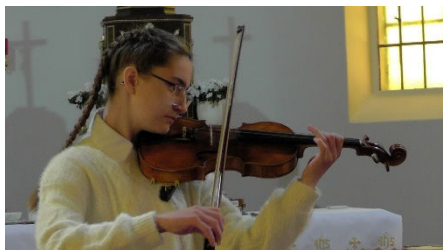
A „Kis Kabócák” citera játéka Méri Judit tanárnő vezetésével

Joanovics Janka

Baranyi Lilla

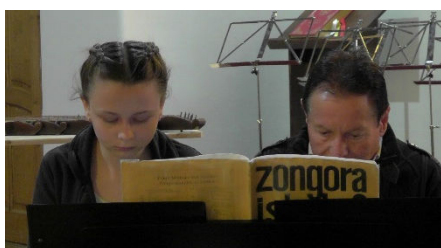
Elek Anna

A Panyik testvérek

A kis hegedűsök csoportja

Tanulók és tanáraik. Felülről: Csóka Károly (fekete dzsekiben), Ivony Edit (piros blézerben, szemüveggel) és lent Pál Katalin hegedűtanár.

Járdaépítés a művelődési ház előtt 2022-ben

Cserhátszentiván község önkormányzata pályázat révén lehetőséget kapott a művelődési ház előtti járda felújítására. A munkálatok a nagy nyári kánikulában 2022. június 22-én kezdődtek.

Néhány fényképen mutatjuk a munkálatok egyes fázisait. A felvételeket Cservölgyi Zoltán készítette.

Fent:

A művelődési ház Kossuth Lajos utcára néző frontja.

A ház előtti kerítésen fehér táblákon látszik, hogy milyen pályázatokat nyert a falu.

A fenti jobb oldali képen látszik, hogy a Magyar Falu program keretében járdafelújításra 2022-ben 6.122.007 forintot nyert Cserhátszentiván önkormányzata.

Több napon keresztül dolgoztak a kivitelezők. A munkát rendben elvégezték, csupán egy keskeny csík maradt javítatlanul a járdaszegély és az aszfaltút között. Ezt a munkát később, a közút fenntartónak kell elvégezni.

Látszik a járda nyomvonalának előkészítése. Jól látható a szegélykövek elhelyezése és a járda alap készítése. A jobb alsó képen láthatjuk, hogy fentről, a híd felől már kész a térkövek elhelyezése.

Szerencsére volt egy zápor. A narancssárga munkagép segítette a munkát. Jobb oldalon fent és lent: augusztusban befejeződtek a munkálatok.

A kész járda látványa.

A 90 évesek köszöntése

A faluban 2022-ben két lakos, **Kasza Benedekné** és **Balás István** töltötte be kilencvenedik életévét. Mind a ketten itt születtek, itt dolgoztak, itt alapítottak családot, s itt élnek most is. Szerencsére jó egészségnak örvendenek, még ha vannak is az életkorral járó kisebb-nagyobb panaszaik.

Az önkormányzat nevében Siraky Attila polgármester köszöntötte őket, de emléklapot kaptak Magyarország miniszterelnökétől, Orbán Viktortól is.

Az emléklapon olvasható: „Ez az emléklap hivatott kifejezni szépkorú polgáraink iránti tiszteletünket és hálánkat. Ebből az ünnepi alkalomból kívánok Önnek jó egészséget és további boldog éveket. Tisztelettel Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke”

Itt közreadjuk Kasza Benedekné, Kató néni önéletrajzi vallomását, amiben életéről beszél, s amit leánya, Turcsányiné Vera jegyzett le. Mutatjuk a fényképeket, amelyek a köszöntés alakalmával készültek. A felvételeket a falu gondnoka, Boros Erzsébet (Böbe) és Cservölgyi Zoltán készítették.

Balás István a nem könnyű életéről, megpróbáltatásairól korábban már készült egy riport, amit Murányi Gyula készített, s ami megjelent a Cserhátszentiván 2011 című „sárga könyvben”. Itt most idézünk a korábbi önéletrajzból, amit újabb elemekkel egészítünk ki. A fényképeken jól látszik szálfá egyenes tartása és vidám tekintete.

Reméljük, hogy mindkettőjük még sok évig lehetnek közöttünk, példát mutatva sok mai fiatalnak a munka, a szorgalom és becsület dolgában.

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván -Budapest*

Kasza Benedekné életútjáról beszélt

Bakay Árpád és Tarcsányi Katalin gyermekeként 1932 április 26-án születtem Cserhátszentivánon. Gyermekeveim nagy szeretetben teltek, igaz, már akkor elkezdünk dolgozni testéreimmel. Jól meg is edződünk, erősödünk, ami később nagy hasznunkra vált.

Általános iskolában hat osztály végeztem. Közbejött a háború és a nagy veszteségünk, édesanyám korai halála. Az árvaság sok mindenre megtanított: főzni, kenyeret sütni, háztartást vezetni, kézimunkázni, állatokat ellátni, stb. Ezekben a munkákban a legnagyobb segítséget, útmutatást a szomszédban élő Sándorné Ilonka nénitől kaptam.

Fiatakként azért szerét ejtettük a szórakozásnak is. Fésűn muzsikáltunk és arra táncoltunk, de táncmulatságra is jártunk. Sétáltunk a faluban, focimeccsre is elmentünk, néha moziba is.

1953-ban mentem férjhez a falubeli Kasza Benedekhez. Született négy gyermekünk, az egyik kisfiú sajnos hat hónapos korában meghalt. Szívünkben őrizzuk őt.

A gyermekek mellett a TSZ-be jártam dolgozni, mint növénytermesztő, állattenyésztő, raktáros és takarító. A szoros munka mellett azért itt is jutott alkalom kirándulásra, üdülésre, ahová gyermekeimet is el tudtam vinni. Nagy élmény volt, amikor lehajókáztunk a Dunán.

Két lányom, Kati és Vera családalapítás után itt maradtak a faluban. Benedek fiam Salgótarjánba költözött házasságkötéskor. Felnőtt, családos unokáim Pécestől Budapestig szóródtak szét. Dédunokáim már általános iskolások.

Szép kort megéltem, de ez a 90 év oly gyorsan elszaladt, hogy szinte felfoghatatlan. Sok emléket őrzök a családról, a rokonokról, szomszédokról, falubeliekről, amiről szívesen mesélek, de a fájó emlékeket magamban őrzöm.

Kívánok mindenkinek hasonló hosszú életet erőben egészségben, békességben, boldogságban.

Lejegyezte Turcsányiné Vera, Kasza Benedekné leánya,

A falu önkormányzata nevében Siraky Attila polgármester köszöni a 90 éves Kasza Benedekné, Kató néni. A képen látszik a szép virágok között a 90-es szám és a miniszterelnök, Orbán Viktor által küldött EMLÉKLAP is.

A születésnap köszöntők balról: Kabácsné Kalocsa Erika önkormányzati képviselő és EGI-ben szociális gondozó, az ünnepelt Kasza Benedekné, Boros Erzsébet (Böbe) falugondnok és Cservölgyi Zoltán.

A családi ház az 1960-as években.

Bakay Katalin az 1950-es években.

Balás István 90 éves

A faluban mindenkinek csak Pista bácsi

Önéletrajzi elbeszélését Murányi Gyula lejegyezte, és az írás megjelent a „Cserhátszentiván 2011” című könyvben. Azóta eltelt 12 év, és sokaknak nincs is meg a jelzett könyv, ezért most ismét közreadjuk az akkori írást, kiegészítve az elmúlt idő eseményeivel. Lakóhelye nem változott, most is ugyanabban a házban lakik, igaz, hogy felesége halála óta már csak egyedül.

Önéletrajz és történelmi lecke

Édesanyám, Zorkóczy Klára és édesapám, Balás Károly egyetlen gyermekeként 1932-ben, Cserhátszentivánon születtem, ezen a telken, amelyiken ma is élünk. Drága szüleim fájdalmasan korán (édesapám 1939-ben, édesanyám 1941-en) elhunytak. Házunkat 1940-ben haszonbérletbe adtuk és az ősi Zorkóczy házba (Dobó u. 1) költöztem. Árva gyermekként Zorkóczy János gyámsága alá kerültem.

Az elemi iskola 1. és 2. osztályában Iványiné Szabó Róza tanított, a 3-5. osztályt a férje, Iványi József kántor-tanító szigorú okítása alatt végeztem. Ezután 1942-től Pásztón jártam a polgáriba. Az első évet internátusban töltöttem, a másodikat magántanulóként végeztem Palásthy főjegyző úr lányának, Palásthy Klárinak a tanításával. A harmadik évben, albérletben lakva jártam az iskolába, a költségeket Zorkóczy nagyapám fizette, majd a negyedik osztályt Cserhátszentivánról bejárva teljesítettem, és magántanulóként fejeztem be a kántor-tanító úr segítségével. (Később a templomépítő Marsalkó Gyulának a Bözsike leánya is így tanult).

A kántor-tanító úrnak sokat köszönhetek, de afféle eleven gyermekként nem volt felhőtlen a kapcsolatunk. Emlékszem, hogy

Stella (csillag) nevű kutyája nagyon ugató fajta volt, s ezért én a temetői út felett átívelve hol hasáb fával, hol kődarabbal, máskor téglatörmelékkel próbáltam „nevelni”. Ezt persze szigorú számonkérés követte. Később, 4. polgárista koromban „Csorba” urat baleset érte, eltörött a lába. Valamire megkért, de nemet mondtam neki. Alig tudtam elugrani a felém repülő mankó elől. Szerencsére kedves felesége mindig a pártomat fogta: „ne bántsд azt a kis árva fiút”. A ház körüli dolgokban persze segítettem nekik. Disznóöléskor néhány helyre kóstolót vittem a nevükben. Mindig megkérdezte: mennyi pénzt kaptam. Semmit – volt a válaszom. Pedig legalább Pataki József plébánostól kaptam néhány fillért/pengőt. Őt meg azért jegyeztem meg, mert mindig így csúfolt: „Pisti, liba ... nyisd ki!”. A kántortanító úr valami miatt szerelmemet, azóta is szeretett feleségemet, Gizikémet is szekírozta, de én mindig a védelmére keltem.

1948-ban megkaptam a földemet nagymamámtól, így 1949-52 között gazdálkodhattam. Persze ez sem volt egy felhőtlen önállóság. A kommunista beszolgáltatás egyre erősödött, utolsó évben már a teljes terményt elvették, a cséplőgéptől egyből a hombárba kellett beszállítani a 15-16 tonna gabonát.

1952 tavaszán visszaköltöztem a Balás házba. 1958-ban teljesen saját erőből új házat építettünk, ahol most is lakunk. Itt neveltük fel két fiunkat, s hűséges feleségemmel azóta is itt lakunk. Egyébként korábban a bérlőtől 20 Ft/hó bérleti díjat kérhettem, de nekem, mint kuláknak évi 360 Ft adót kellett utána fizetnem. Ebben az időben a szokásos 18% adó helyett, a kulák 38% befizetésével segítette a szocializmus és népi demokrácia építését.

Kulák? A törvény szerint azokat a gondos, dolgos gazdákat bélyegezték így meg, akik legalább 360 AK (aranykorona) értékű földet birtokoltak. Az én 42 Kh földem csak 216 AK értékű volt. Ez nem zavarta az elvtársakat, kikiáltottak kuláknak. Állítólag a Zorkóczy nagyszülők azért üszták meg „a nép ellensége” minősítést, mert már elmúltak 65 évesek.

A kulák megbélyegzés elől menekülve, 1952 tavaszán a Jobbágyin lévő, földalatti „csoki gyár” alkalmazottja lettem, lőszermagot (ólomhegyet) daraboltam.

1952. október 16-án, késő éjjel 2 rendőr (Fekete László Hasznosról, Durucz József Pásztóról) tört ránk. Egyikük a puskatussal beszakította a bejárati ajtó ablakait, másikuk bevilágított és beüvöltött, hogy menjek a tanácsházára. Az akkori hivatal a kocsmával szembeni, ma üres telken volt. Éjjel fél 2 és fél 4 között számtalan puskatusos és ökölütést kellett elszenvednem. A pásztói kórházban 14 napig kezeltek agyrázkódással. Mindezt csak azért, mert kuláknak, a nép ellenségének minősítettek. Megemlítem, hogy még látteleetet sem engedtek venni.

Kulákságom alatt volt olyan hónap, hogy egy hónapban kétszer is hatalmas büntetést kaptam. Először 2-3000 Ft-ra, de volt, hogy 8000 Ft-ra értékelték. Ilyenkor szegény Szilassy Ferdivel (Ferdinánd) éjszaka is mentünk fát vágni a Veres hegyi erdőmbe, hogy azt eladva időben meg tudjam fizetni a büntetésemet. Elmondom, hogy volt, amikor a kötelező beszolgáltatás keretében egy 158 kg-os sertést kellett leadnom Pásztón, de a jószág csak 157 kg-ot nyomott mire odaértem. Visszaküldtek Cserhátszentivánra, hogy „rendesen hizlaljam fel a disznót” és úgy adjam le. Az egy kilogramm hiány igen sokba került nekem.

Hogy miért büntettek? Mindenért. Ha ugatott a kutya – azért, ha megkötöttem, akkor állatkínzásért, ha nem ugatott, akkor hová tűnt a kutya, ... Megkentem zsírral az ekét? – megbüntettek, hogy nem akarok dogni. A büntetések elől úgy próbáltam kitérni, hogy ne találjanak meg. Rengetegszer a kert alatt, a Jóska patak parti bokrok alatt bujkáltam. Szerencsémre legtöbbször Bokros (Babcsák) Jani bácsi, a kisbíró, akit Jankó bácsinak szólítottak, kísérte a pribékeket, s ő úgy jelzett nekem, hogy már messziről kiabálta: „Mester Úúúúúr!”

Végül a balassagyarmati bíróság elé kerültem, de szerencsémre a bíró nem volt hajlandó megbüntetni.

1952. november 11.-től kétéves katonai szolgálatra vonultam be Kiskunhalasra, a lövészekhez. Az első 8 hónapban még híradós lehettem, de aztán utolért a KULÁK megbélyegzés. Egyszer megkérdezte a pol.tiszt (politikai tiszt): szerintünk miért nem működnek jól a tszcsék. „Dolgozni nem akarnak, csak a párttal foglalkoznak ...” válaszem után elhallgattatott, s többet nem kérdezett. Kulákságom miatt állandóan önéletrajzot kellett írnom. Abban bízhattak, hogy valamit máshogy írok le, és akkor belém köthetnek.

Egy éve voltam katona, amikor levél jött az ecsegi rendőrségtől, s „civil büntetés”-ként kulákságom okán 300 Ft befizetése és 15 nap fogda között választhattam. Nagylelkűségüket nem hagytam szó nélkül, s fogdába vonultam. Amikor így választottam, a politikai tiszt levélben véleményt kért a szentiványi tanácstól. Nem tudhatta, hogy szeretett unokatestvérem, Szerémy Lajos fog „értékelni”. A kedvező válasz gyorsan megérkezett, s Húsvét után, 8 nap leteltével kiengedtek a kóterből.

Sándor Gizike 1935. október 7-én született. Ő alig 14, én 17 éves voltam, amikor megszerettük egymást. Egy év katonai szolgálat után, 1953 nov. 18-tól 10 nap nősülési szabadságot kértem és kaptam. Az esküvő november 22-én volt. A templomban Pataki József plébános úr adott össze bennünket. Istennek hála, nagyon boldogan éltünk, élünk. Szükségem is volt nagyon erre a szeretetre, segítségre, mert mire leszereltem az egykori 42 kat. holdas kulákból földnélküli ember lettem. Hogy rokonaim pontosan hogyan is adták le a földemet, a mai napig nem tudom.

Leszerelésemet követően két évig a Gyurka-féle telken lévő hombárban, a Balassagyarmati Terményforgalmi Vállalatnál dolgoztam. A telket azért nevezték Gyurka teleknek, mert az korábban dr. Kovách Györgynek, a Nógrád megyei tisztiorvosnak, a későbbi országos tisztiorvos főfelügyelőnek a tulajdona volt. Zsákoltam, rakodtam, tettem, amit kellett. Munkahelyi főnököm Kasza Lajos volt.

1956 októberében is itt dolgoztam. Néhány nagyhangú ment volna át Kutasóra, hogy Divánd Józsefet, a nagy pártembert, aki Kutasón tanácselnök volt, számonkérjék, de feleségem kérésére szerencsére én itthon maradtam. A forradalom leverése után Gizikém bátyja, Sándor Zoltán elment egész Johannesburgig. Ott él ma is családjával, fiával és lányával.

1957 februárjában a Heves Megyei Építőipari Vállalat alkalmazottja lettem, mint „sm” (segédmunkás), kubikos. Az 1959-es erőszakos tsz-esítés itt ért utol. Jöttek a levelek: itt van a földje, jöjjön ide dolgozni. A 12. megkeresésre hazajöttem, s kényszerből beléptem a szövetkezetbe. E nagy eseménynek 13 elvtárs volt a szemtanúja. A zöme ún. „falujáró”, távolból idevezényelt agitátor volt, de akadt köztük szomszéd is (Kokaveczi Laci), akinek szinte még most is hallom a hangját: „ha nem írsz alá, a kulák szekérét tolod ...” - aláírtam. Se földet, se állatot nem vittem a TSz-be. A négy polgárimmal magasra vittem: „fogatos”, magyarul kocsis lettem. Nyolc évig szolgáltam. Évekig vittem a betegekhez dr. Németh Sándor doktor urat. Rendszeresen fuvaroztam a mozigépet és a mozigépészt, Bakallár Ernőt.

„Kulákságomat” akkor sem hagyták elfelejteni, a háztáji földemnél voltak le mindig valami többletet. 1968. május 6-ig 147 munkanapot dolgoztam. Szerintük ez 3 nappal kevesebb volt az előírtnál, ezért büntetésből az 1 Kh háztájimnak csak a harmadát adták meg, sőt a lókapálást sem végezték el. Elég volt. Kiléptem, s visszamentem korábbi munkahelyemre (Heves Megyei Építőipari vállalat) és nyugdíjazásomig, 1991 júliusáig ott voltam megbecsült munkaerő.

Az udvarunkon álló gémeskutat őseim készítették.

A házunk előtt lévő „pléh krisztusos” feszület már gyerekkoromban is állt, több mint 100 éves. A fém test (corpus) erősen előregedett, letörött az egyik keze is, ezért újra kellett cserélni. Ebben Balás Bene segített. A fa feszületet szép faragások díszítik, de évszámot nem találtunk rajta. Feleségem nagyon odafigyel, hogy a kereszt körüli kis kert virággal díszes legyen.

A temetői templomba kisgyermekkoromban még jártam, az édesapám a nyakában vitt fel a kertünk aljában lévő patak hídján át. A régi templom akkor már rossz állapotban volt, ezért 1939-ben lebontották. Az új templom felépítéséig, 1942-ig ideiglenesen az iskolában voltunk szentmisén. Első áldozó 1938-ban voltam. Koromnál fogva a mostani templom építésében sem vettem részt. Úgy emlékszem, hogy Tarcsányi Istvántól, aki később Apc-ra költözött, is vettek hozzá földrészt.

Az új templom felszentelésére jól emlékszem, itt volt a püspök úr. Bándi Tibor, a templomépítő akkorra már igen fiatalon meghalt, Ócsai György lett a plébános.

A strandról annyit hallottam, hogy az 50-es években Petőfibánya szerette volna felújítani a bányászoknak, s állítólag 5 év után visszaadták volna a falunak, de az akkori faluvezetés (pl. Hegedűs Sanyi tanácstitkár) ebbe valami miatt nem ment bele.

A Cserhátszentivániai Világtalálkozójának örülök, közösségmegtartó eseménynek tartom, szívesen támogatom és veszek részt rajta.

Rossz látni, ha nincs béke a faluban, ha pletykálnak, veszekednek. Pedig béke, szeretet, Isten nélkül nem fogjuk vinni semmire. Jó lenne legalább a templomlépcső ügyében újra összefogni, őseinket követni.

A vasárnap számomra szentmisével kezdődik. Feleségemmel évtizedek óta mindig a kórus alatt állunk.

Két gyermekünk és hat unokánk van. Károly fiunk Pásztón él, rádió- és TV műszerész a tanult szakmája, volt iskolagondnok, most, mint villanyszerelő dolgozik. István fiunk Pécsen az uránbányában dolgozott, most nyugdíjas, Hernádpetrin lakik.

Sok szenvedésen mentünk át, de hála Istennek egyenes derékkel, felemelt fejjel járhatunk.

Lejegyezte Murányi Gyula 2011-ben

Mi változott 2011 óta?

Legnagyobb változás, hogy 2018-ban elveszítette feleségét, Gizellát, akivel 65 évig éltek boldog házasságban. Pista bácsi azóta egyedül él, igen sokat dolgozott és dolgozik még most is. Mindenkinek segít. Sokaknak a kertjét gondozta, ment segíteni házépítésben, szénát gyűjteni. Gondosan műveli a ház körüli kertet és a kicsit távolabb lévő földjét, ahol búzát, kukoricát és babot szokott termelni. A terményt most már nem viszi piacra, hanem a ház körül tartott baromfikkal eteti fel.

Örömmel gondozza állatait, akik mindig ellátják jó minőségű, „falusi” tojással, hússal.

Nehezen fogadja el, hogy most már nem tud annyit dolgozni, főleg lábai fájnak. Több betegségen is átesett. Otthoni balesetet követően combnyaktörést szenvedett, ami miatt Salgótarjánban operálták, teljesen meggyógyult. A szemét kétszer is operálták, de a látása most is kiváló, nincs szüksége szemüvegre.

A templomban minden szentmisén és körmeneten, temetésen ott van. Ő szokta vinni a keresztet, bár az utóbbi időben ez is nehezebben megy.

Családja újabb unokával gyarapodott, most 6 unokája és 4 dédunokája van.

Ami nem változott, az a töretlen istenhite, egyenes testtartása szó szerint és átvitt értelemben is. Változatlanul kitűnő a memóriája, nem csak a régi dolgokra, hanem a közelmúlt eseményeire is pontosan emlékszik. Ez kivételes adomány. Magyarország és a nagyvilág eseményeit is figyelemmel kíséri.

A 90-ik születésnapjára köszöntést nagy örömmel fogadta. Minden nehézség ellenére belső békével, bizakodással tekint a jövőre, örül családjának gyarapodásának. Persze vannak gondok, betegségek is a családban, de ő igyekszik mindenben segíteni.

A jó Isten éltesse sokáig!

Dr. Szalay Ferenc, professor emeritus

Balra: A több mint 100 éves pléhkrisztus Balás István Károly és felesége, Sándor Gizella háza előtt. *Jobbra:* A gémeskút a szépen gondozott virágos udvarban. *Lent:* Balás István és felesége Sándor Gizella 2011-ben.

Balás István a 90-ik születésnap alkalmával a miniszterelnöktől, Orbán Viktortól kapott emléklappal.

Lent balra: Siraky Attila polgármester köszönti Balás Istvánt.

Egy üveg finom ital a kézben. Sohasem volt italos ember, de szerint naponta egy kevés pálinka az egyik titka hosszú életének.

In memoriam Cservölgyi Barnabás

1934-2023

A Cservölgyi családnév Cserhátszentivánon igen jól cseng. Zoltán évek óta az önkormányzat tagja, a közösségi események aktív segítője, legyen az falunap, világtalálkozó, nőnap, karácsonyi ünnepség vagy más. Rá mindig lehet számítani. A falu eseményeiről, a közös kirándulásokról, az utak és a járda felújításáról ő és családja számos fényképpel járult hozzá a sárga könyvek sikeréhez. Gyermekei is igen szorgalmasak, tehetségesek, a rajzkiállításokon mindig jól szerepelnek. Most a családot, az unokákat és falu közösségét is nagy veszteség érte, mert Cserhátszentiván szülötte, a mindig szorgalmas, bizakodó, optimista Cservölgyi Barnabás gazdag életútjának végén életének 89-ik évében elhunyt.

Barnabás, Cservölgyi Zoltán és Balás Borbála ötödik gyermekeként született Cserhátszentivánban 1934. június 9-én. Édesapja az 1941-42-ben épült új templom egyik vezető kőművese volt. A háborús években családjával sokszor éheztek és nélkülöztek az eldugott kis faluban. Iskolai tanulmányait Cserhátszentivánban kezdte meg. Jó kézügyessége, kreativitása, gépipar iránti érdeklődése a géplakatos szakma irányában terelte. A Rákosi (Csepel) fém művek tanuló iskolájában anyagszerkezeti, géptani és technológiai ismeretekkel bővült tudása. Megtanulta a gépek beállítását és üzembe helyezését, javítását, műszaki rajz olvasását és készítését. Később a Csepel Műveknél dolgozott.

Az alkotás öröme, a munkájának szeretete és szorgalma arra készítette, hogy tovább mélyítse tudását. Figyelme a finommechanika felé irányult. Beiratkozott és sikeresen elvégezte a Kandó Kálmán Műszeripari technikumot, ahol mechanikai műszerész és orvosi műszerész végzettséget szerzett. Előbb a Budapesti Orvostudományi Egyetemen, majd az Országos Kórház és Orvostechikai Intézetnél orvoscíműszerészként főelőadói beosztásban dolgozott. Magas szintű

szakmaiság és a folyamatos *szakmai* megújulás jellemezte. Kollégáival nagyon jó viszonyt ápolt, az orvosok elismerték munkáját, szerették. Az orvosi eszközökön végzett újításai miatt több szakmai elismerést kapott.

Megházasodott, Hermann Erzsébetet vette el feleségül, akivel Csepelen éltek. Két gyermekük született Tibor és Zoltán. Aktív életet élt, szerette Budapestet, a városi életet, sokat járt zenés helyekre, éttermekbe barátokkal. Fontos volt számára a család, a rokoni kapcsolatok ápolása. A vidék iránti szeretete megmaradt. A Csepel-szigeti Szigethalmon egy telket vásárolt, ahova egy hétvégi házat épített, szinte minden hétvégét ott töltött családjával, később oda is költözött.

Nagyon szerette szülőfaluját, sokat járt vissza ide, nővéréhez, rokonaihoz. Több falusi rendezvényen részt vett, aktívan segédkezett. Szívesen beszélgetett az itt élőkkel, az elszármazottokkal. Sokat mesélt nehéz gyermekkoráról.

Idősebb éveit a családja és az unokái társaságában töltötte. Mindig büszkén beszélt családjáról, különösen unokáiról. Szép kort élt meg, gazdag életútja volt, nyugdíjas korában is aktív életet élt. 89 éves korában hunyt el.

Teste szülőföldjén, a cserhátszentiváni temetőben nyugszik, de élete folytatódik gyermekeiben, unokában és a szelleme itt van közöttünk.

Requiescat in pace, nyugodjon békében.
Emlékét szívünkben őrizzük.

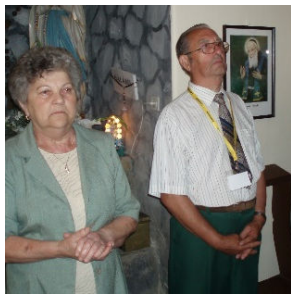
Néhány fénykép, ami Cserhátszentivánon a közösségi eseményeken készült, mutatja Cservölgyi Barnabást és az idő múlását.

2010. Cserhátszentiványi II. Világtalálkozója. Bal oldali kép: Előtérben barna öltönyben Cservölgyi Barnabás kezében az énekek kottája. Balról Gyöngyössy Gabriella és de Chatel Rudolf professor Budapestről a Semmelweis egyetemről. Jobb oldali képen: Az első sorban balról Balás István, Cservölgyi Barnabás és Kasza Kálmán.

2012. Falunap. Vidám hangulatban. A kép bal oldalán a háttérben a herencsényi asszonykórus tagjai.

2013. Cserhátszentivániai V. Világtalálkozója

Bal oldali képen a szentmisén. Középső képen a temetői megemlékezésen. Az első sorban Csilla unokája. Jobb oldalon: a temetőbejárat előtt, indulás az izraelita temetőhöz. A kézben az énekek kottája és a kavicsok, amelyeket zsidó szokás szerint a síremlékeken helyeznek el

2013. Cserhátszentivániai V. Világtalálkozásán a megemlékezés koszorúját helyezik el a hősök és az áldozatok emlékművén. Balról: Urus Attila plébános, Cservölgyi Barnabás és Németországból Balás Jenő (Jancsi)

2013.

A koszorúzás
előtt.

Balról:
Cservölgyi
Barnabás,
Balás Jenő
Németország
ból,
Bonnból,
Urus Attila
plébános

2013. Cserhátszentivániak V. világtalálkozója.
A büszke nagypapa, Cservölgyi Barnabás figyeli az unokáit,
Cservölgyi Csillát és Szabolcsot

2014. Cserhátszentivániai VI. Világtalálkozója. Az üst mellett.

2014. Cserhátszentivániai VI. Világtalálkozója. Középen Cservölgyi Barnabás. Balra piros ingben Szilassy Béla egykori válogatott jégkorongozó játékos, bajnok

2014. A Cserhátszentivániai VI. Világtalálkozóján Barnabás az élettörténetéről beszél a színpadon a találkozó résztvevőinek. A gazdag életút állomásairól beszélt, de mindig visszakanyarodott szülőfalujának emlékeihez.

2015.

Cservölgyi Barnabás a Cserhátszentivániai VII. Világtalálkozóján a temetőben lévő régi templom megmaradt műemlék tornyánál. Kezében az énekek kottája.

2016. június 25-én a Cserhátszentivániai VIII. Világtalálkozóján Barnabás elismerően hallgatja unokája Cservölgyi Szabolcs furulya játékát.

2017. A Cserhátszentivániai IX. Világtalálkozóján kavarja babgulyást az üstben, mellette fia Cservölgyi Zoltán

2018. Cserhátszentivániai 10. Világtalálkozója.
A kép jobb oldalán Cservölgyi Barnabás, bal oldalon fia, Zoltán
Középen vidám hangulatban Boros Erzsébet (Böbe) falugondnok.
Hátul Kalász Máté és együttese

2019. A 11. Világtalálkozón a színpadon zajló programot nézik. Cservölgyi Barnabás rózsaszínű ingben. Előtte jó barátja Szabó János

Ez a felvétel **2022.** június 18-án készült Cserhátszentivánon, nyolcadikos Szabolcs fia ballagása napján. Középen a másik unoka Cservölgyi-Urbán Nándor. A háttérben látható kis házat az ő irányításával Zoltán fiával újították fel.

*Összeállította Dr. Urbán Erika, Cservölgyi Zoltán felesége és
Dr. Szalay Ferenc professor emeritus*

**„Szeretni kell, ennyi az egész”
Zenés műsor a művelődési házban
2022. szeptember 17-én**

Siraky Attila polgármester meghívója

A rendezvényen 50-60-an voltak, és nem csak a faluból. Elmondás szerint nagyon jó hangulatú műsor volt. Az előadóművész Gregus Anikó énekelt, szintetizátoron házastársa, Dobrozemszki Gábor kísért. Budapestről érkeztek. A program változatos volt, sok népszerű, vidám dalt adtak elő.

Gregus Anikó a Berzeviczy Gergely Közgazdasági és Külkereskedelmi Szakközépiskola elvégzése után az Atalanta Üzleti Iskolában 2002-ben szerzett felsőfokú képesítést. Ezt követően a HM Rekreációs és Kulturális Közhasznú nonprofit Kft.-ben dolgozott, majd a Budapest Táncház irodavezetője volt.

A kulturális életben később nem csak szervezőként, műsorvezetőként, hanem előadó művészként is megjelent. Énekesként több zenekarral együttműködve főleg népszerű, vidám, sokszor mulatós számokkal szerepelt színpadokon.

Az utóbbi időben szóló énekesként főleg férjével, Dobrozemszki Gáborral lépnek fel, aki maga is énekes, kitűnő gitáros, billentyűs zenész. Most szintetizátoron kísért Gregus Anikót.

A színpadon a művészek, Gregus Anikó és Dobrozemszky Gábor.
A hallgatóság élvezte a műsort.

Karácsonyváró ünnepség a művelődési házban 2022 december 10-én

Bagyinszi István írása és fényképei

2022 adventjén ünneplőbe öltözött a falu. A házak mellett díszítést kapott a közterület is. Fenyőágakkal, fényfüzérrel felöltözve várta a karácsonyt a művelődési ház. Belül már állt a karácsonyfa és az adventi koszorú. Csak arra várt, hogy meggyújtsák a harmadik gyertyát is rajta. Itt került megrendezésre december 10-én az - immár hagyományosnak mondható – falusi karácsony.

Egy rövid riport.

A kérdező Bagyinszki István, aki részben válaszadó is.

Az eseményről **Siraky Attila** polgármestert kérdeztük. – Megválasztásom, 2016 óta minden évben megtartjuk az ünnepséget, kivéve a covid miatti kényszerszünetet. Ilyenkor összejön a falu apraja-nagyja egy kis beszélgetésre, egy kis kikapcsolódásra. Anyagi lehetőségeinkhez mérten egy kis csomaggal is megajándékozunk minden családot. –

Ki segíti ebben a munkában? – **Baros Erzsi Böbe** falugondnokra mindenben számíthatunk. Szervezésből, díszítésből is kivette a részét. A terítéshez pedig kell is a női kéz. Ugyanis aprósüteménnyel, üdítővel, teával és forralt borral várjuk a betérőket. –

Az idén műsor is volt. – Igen, az is van minden évben. Barátaink, az **Ecsegi Vidám Fiúk és Vidám Csajok** csapata szokott ilyenkor hozzánk ellátogatni. –

Velük hogyan került kapcsolatba? – Már régebben eljutott hozzám az ecsegi fellépésük híre. Kórós Laci barátomat, egykori kollégámat kerestem meg – ő a csapat egyik zenésze – hogy eljönnének-e szerepelni, színesebbe tenni az akkori karácsonyi ünnepünket és ő igent mondott. Már többször sikeresen szerepeltek nálunk különböző rendezvényeken.

Az előadókról, a „Vidám Fiúk és Vidám Csajok”-ról a **Bagyinszki István**, a csapat koordinátora ad tájékoztatást. – Baráti közösségünk már huszon éve működik. Először egy nőnap-i műsorra jöttünk össze néhányan, majd látva a sikert, folytattuk. – És hogyan jöttek képbe a „csajok”? – Hírünk ment a környéken, és egyéb alkalmakra is meghívást kaptunk. Hogy színesebb legyen a műsor – ne csak a nőnap-i fiúk szerepeljenek – csatlakoztak hozzánk a lányok. Mivel mi voltunk a Vidám Fiúk, így ők lettek a Vidám Csajok. – Hogyan áll össze egy-egy műsor? – Az alap általában a nőnap. Ez az első alkalom az évben, erre készülünk. Ha valahová hívnak, akkor műsorból kimarad a csak a nőnapra szóló rész, és bekerül egy jelenet, vagy egy másik - a rendezvény jellegének megfelelő vers. –

Cserhátszentivánon a világtalálkozókon már két alkalommal adtunk műsort, s örömmel mondhatom, hogy szép sikerrel.

És a karácsonyi műsor? – Annak a gerince a Jézus születéséről szóló történet elmesélése egy-egy vallásos, vagy egyéb karácsonyi énekkel kiegészítve. Ehhez általában még egy-két vers, egy novella szokott jönni.

Beszélgetésünk után a polgármester úr mikrofonhoz lépett. Néhány szóval köszöntötte a megjelenteket, majd következett az előadás. Kedves színfoltja volt a műsornak, mikor az éppen elhangzó dal szavait követve - „Gyűjtsál egy gyertyát, ha leszáll a Csendes éj...” a szereplők a színpadról levonulva egy-egy égő mécsest helyeztek el végig a megterített asztalokon. Műsoruk a Halleluja című énekkel ért véget. Ez után kötetlen beszélgetés következett az ismerősökkel, hiszen közeli faluról van szó, sokan ismerik egymást.

*Bagyinszki István
Ecseg*

Az Ecsegi Vidám Fiúk és Vidám Csajok csapata színpad előtt és a színpadon. Megható műsort adtak elő.

Fent: A színpad előtt, jobb oldalon a karácsonyfa, előtte a bölcsőben a Kiszjézus és egy ecsegi fiú a csapatból.

Lent: A falakon Bakallár József festőművész festményei az állandó kiállítás részeként. Az asztalokon finom sütemények.

Óévbúcsúztató a Középhegyen

Gyere velünk!

Az Élhető Cserhát Világa Alapítvány a Cserhátszentiván melletti Középhegyre szervezett gyalogtúrával búcsúztatja a 2022. évet.

Miért ide?

Mert:

- Eddig még télen nem jártunk rajta együtt.
- Közel van, jól megközelíthető, nem gond a parkolás.
- Az eleje kicsit húzós, de utána már sokkal könnyebb.
- Szép kilátóhelyeket érintünk, különleges szikláknak gyönyörködhetünk.
- Patakokon gázolunk át, forrásvizet iszunk.
- És a végére kellemesen elfáradunk.

Amire nincs garancia: jó idő!

Időpont: 2022. december 30. (péntek).

Indulás: a cserhátszentiváni kultúrház elől 10 órakor.

Érkezés: ugyanoda 3-4 óra múlva.

Távolság: kb. 9-10 km.

Parkolási lehetőség: a kultúrház környékén.

Az útvonalon végigkísér: a Bocsor házaspár

A túrát, a kellemetlen időjárás ellenére, sikerült megtartani.

Tizenegyen vettünk részt, és velünk tartott a vizsla is. Szentivánt a Cservölgyi család 4 fővel, a Schmidt és a Turcsányi család 1-1 fővel képviselte, alsótoldi és pásztói túrázók is tartottak velünk.

A nagy ködben alig láttunk tovább az orrunknál, így a három kilátópontról várt látvány sajnálatos módon elmaradt. A jó hangulat, a ködben is gyönyörű környezet, a végén érzett kellemes fáradtság kárpótolt mindenért. A következő kirándulást a Bézmára tervezzük.

A vidám túrázók csapata a Betti kőnél

*Fenti képen: A lyukas kőnél.
Lent: A Kandikó, vagy ahogy Cserhátszentivánon mondják, a
Kangyikó tetején*

Támadás a ködben. A felvételeken látszik, hogy hó nem volt, de köd és hideg az igen. Mégsem fáztunk.

Mohával benőtt kövek. Jobb oldalon a „Kőfotel”

A Középhegy csúcsán, 413 m magasan

Az erdő öreg fái különös formákat képeznek.

A Szuha patak medrében. Nevéhez méltóan (szuha=száraz) bizony most is alig volt víz benne.

Különös geológiai képződmény. A fiúk alig bírták tartani.

Ha nem lett volna köd, ez a látvány tárult volna elénk

A túrát szervezte, a fényképeket készítette és ezt az írást összeállította
a Bocsor házaspár, Magdi és Ede
Hódmezővásárhely – Cserhátszentiván

Cserhátszentivánért Alapítvány

Az alapítás éve: 2011

Adószám: 18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

Székhely: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.

Alapító: Murányi Árpád.

Kuratórium: Lord Eszter, Murányi Gyula, Dr. Szalay Ferenc. Korábbi tagok: Cservölgyi Zoltán és Sándor Józsefné.

Felügyelőbizottság: Dr. Kasza Mónika, Kaszáné Berkó Katalin (könyvelő), Benkóné Turcsányi Ildikó.

Senki, semmilyen díjat vagy térítést nem vesz fel.

Amit eddig tettünk:

A templom és a plébánia felújítását szervezéssel, pályázatok elnyerésével (8,5 és 4 millió) és több mint 2 millió Ft alapítványi pénzzel segítettük.

Létrehoztuk a plébánián Bakallár József festőművész 30 művéből nyílt kiállítását, elősegítettük a templomi oltárkép felújítását a templomszentelés 75. évfordulójára, 4 db úrnapi asztal vásárlását, összesen 490 ezer Ft értékben.

Az Önkormányzatot eddig 7 alkalommal támogattuk (temető, úttervezés, falunapok), összesen 827 ezer Ft értékben.

Most, 2023-ban szervezzük (magánemberként) tizenharmadik alkalommal a Cserhátszentivániak Világtalálkozóját, s ezek közül csak egyet segítettünk az

Alapítvány pénzéből, 100 ezer Ft-al. 50 ezer Ft-al támogattuk a parti járműforduló kialakítását.

Segítettük a Hármaskorás rendbetételét, a cserkészkereszt újraállítását és az információs tábla elkészítését 190 ezer Ft értékben.

Új tároló állványokat készítettünk a kultúrházi Bakallár kiállításához 533 ezer Ft értékben

Forrásaink:

Mindezeket sokak nagylelkű felajánlása tette lehetővé. Százhuszonhat fő támogatónk 3,840 millió Ft-ot adományozott banki, ill. alapítványi készpénz átutalási megbízással. Köszönjük! A személyi jövedelemadó felajánlott 1%-ából nyolc év alatt 782 ezer Ft-hoz jutottunk. Jelenleg 290 ezer Ft van a bankszámlánkon.

Isten fizessen meg minden múltbeli és jövőbeni segítséget!

Adószám:18216860-1-12.

Bankszámlaszám: 11710088-20001041

a Kuratórium nevében

Murányi Gyula

<http://www.cserhatszentivan.com>

Élhető Cserhát Világa Alapítvány

Az Alapítvány célja

A vidék értékeinek, tárgyi és szellemi kultúrájának megismertetése a helyi közösségekkel kulturális programok keretében és ez által a műemlékvédelem megvalósítása. A vidék fejlesztés társadalmi-gazdasági szerepének erősítése kulturális tevékenységek szervezésével.

A helyi adottságok alapul vételével a természet és a környezetvédelem megvalósítása, az ifjúság megismertetése a természettel és a saját lakó környezetükkel annak szépségeivel.

Ennek keretében különböző táborok, túrák szervezése, kiadványok szerkesztése és terjesztése.

Az emberek megismertetése a helyi értékekkel, az értékek megóvása és ismertetése érdekében különböző rendezvények szervezése.

A helyi gazdaság fellendítése érdekében fesztiválok, kulturális programok szervezése.

Alapító: Kecskés Miklós

Az Alapítvány kezelő szerve: a **Kuratórium**, melynek létszáma 7 fő

Az Alapítvány kuratóriumának elnöke és képviselője: Deák Zsuzsanna

Tagjai: Bakayné Herédi Livia, Bocsor Ede, Dugonics Anita, Cservölgyiné Dr Urbán Erika, Kovács Zsolt, Sándor Józsefné

Tevékenység

Kezdeményezésünkre és alapítványunk támogatásával 2017 nyarán felújításra kerültek a faluban található kerekas közutak.

2018 évben alapítványunk vásárolt főző-sütő eszközöket (gázszámoly, katlan üstházzal, grillező berendezés stb) a falu rendezvényeinek segítésére és a közös összejöveleteken történő használatra.

Az Alapítvány 2021-ben vásárolt olyan eszközöket, drótkéfét, festéket, ecsetet, kesztyűket, amivel a faluban az árkok melletti beton korlátokat le lehetett festeni fehérre és ahol szükséges volt a korlátokat helyreállítani.

Segítők: Bocsor Ede és Magdi, a Cservölgyi család és a Schmidt gyerekek voltak

A COVID járvány miatt is az alapítvány az elmúlt években érdemi tevékenységet nem folytatott, „alvó állapotban” volt. Az Alapítvány kuratóriumának több tagja részt vett 2022 év végén egy óév-búcsúztató helyi túrán.

**Köszönjük a Tisztelt pártfogóink eddigi nagylelkű adományait.
Köszönjük a felajánlott 1% támogatásokat, amellyel
hozzájárultak az alapítvány működéséhez és a célok
megvalósításához.**

ÉLHETŐ CSERHÁT VILÁGA ALAPÍTVÁNY

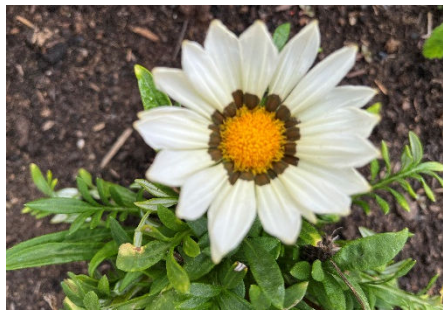
Számlaszám: 11741024-20032056

Adószám: 18644090-1-12

Kerti virágok Cserhátszentivánon júniusban

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok mindazoknak, akik írásaikkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsátásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

A könyv gazdag képanyaghoz fényképeket küldtek: Andorkó Ferenc, Cservölgyi Zoltán, Littai Andrea, Littai Zsolt, Lord Eszter, dr. Szalay Ferenc, dr. Urbán Erika és Zeller Beatrix. Köszönet érte.

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy a „cserhátszentivániak” közül sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy emlékeiket felidézzék és írásba foglalják. A szerzők nevét mindenhol feltüntettem.

Bízom abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várom a jelentkezéseket e-mailen: szalay.ferenc@med.semmelweis-univ.hu

Külön köszönetet mondok Andorkó Ferencnek, aki jelentős informatikai tudásával nem csak a képek feldolgozásában, hanem a kézirat technikai szerkesztésében is igen nagy segítségemre volt.

Takarékossági okból a szerkesztés és a tördelés munkáját magunk végeztük. A lektorálást Lancz Edinának, a gondos nyomdai kivitelezést az Europrinting nyomda munkatársainak, személy szerint Gyenes Erzsébetnek köszönöm meg.

E helyen is megköszönöm mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétféle munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a korábbi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához, valamint e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2023. június 8-án

*Dr. Szalay Ferenc professor emeritus
Cserhátszentiván díszpolgára
Budapest-Cserhátszentiván*

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániaiak 14. Világtalálkozója

2024. június 29. Szombat

Mindenkit szeretettel vár

C S E R H Á T S Z E N T I V Á N

Jegyzet és impresszum

Impresszum:

Cserhátszentiván 2023.

Írta és szerkesztette:

Dr. Szalay Ferenc

Kiadó: Felabor Hungary Kft

Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc

Nyomda: Europrinting Budapest

ISBN 978-963-89825-9-9